

ЧОГО СЛІД ЧЕКАТИ ВІД ЦІН НА ПАЛЬНЕ

МІСТО с. 7

СЕРЕДА
11 березня 2015

№11

В'ЇХАВ У ЯМУ – АВТО ЗАБРАЛИ

АВТО с. 20

4⁹⁰ грн
1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

www.ria.ua

Поповнюють бюджет пошти коштом працівників

Працівники «Укрпошти» скаржаться, що керівництво змушує їх передплачувати періодичні видання, купувати продукти господарського вжитку, аби виконати план. Директор підприємства каже, що звинувачення безпідставні і він завжди готовий йти на компроміс

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

317

ВАКАНСІЙ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

ШвидкоГроші ГРОШІ ДО ЗАРПЛАТИ

3000 ГРН 20 ХВИЛИН НА ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИДАЧУ ГРОШЕЙ

iD ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

(093) 170 10 28

• вул. М. Шептицького, 236 (2-й поверх ТЦ "SOTERIA")

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника

пожежний сертифікат ліцензійний монтаж дверей

під індивідуальні розміри

РИФ м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030

www.rif.te.ua

ПИЛЯЄМО ЦІНИ! АКЦІЯ діє з 1.02 по 31.03.2015 на бензопили хобі-класу

ЗНИЖКИ до 300 грн.

STIHL

Умови акції запитуйте в ОФІЦІЙНОГО ДИЛЕРА: маг. «Добрий господар» вул. Шептицького, 25; тел. (0352) 52-37-74, (067) 533-70-67; www.gospodar.te.ua

КомпаньйонФінанс

за **20** ХВ. **ГРОШІ ГОТІВКОЮ** до **10 000** грн лише паспорт та код

вул. Руська, 14 м. Тернопіль: 067 209 25 07
вул. Живова, 7
вул. Київська, 11 www.kf.ua

МРІЯ - ЦЕ ПЕРШИЙ КРОК ДО МЕТИ! МІ ДОПОМОЖЕМО КРОКІВАТИ ВАМ ТІЛЬКИ ВПЕРЕД

КРЕДИТ на ваші мрії

м. Тернопіль, вул. В. Чорновола, 1а, офіс 20, поверх 3
тел.: 097-918-2-918, 068-553-06-82

OZON

Бруківка Бетонні вироби

Представництва: м. Ужгород (095) 502-99-09 м. Тернопіль (0352) 52-28-06, (067) 673-77-93 м. Івано-Франківськ (0342) 71-09-18, (067) 673-77-84

ТОВ "Озон" м. Львів вул. Пасичка, 135 (032) 270-11-47 (067) 673-77-88 ozon.lviv.ua brukivka-lviv.com

КРЕДИТ ДО 800 000 ГРН.

ПОТРІБНІ ГРОШІ? ПРОСТО ПРИХОДЬ ДО НАС!

- НА БУДЬ-ЯКІ ПОТРЕБИ
- ТІЛЬКИ ПАСПОРТ ТА КОД
- ОФОРМЛЕННЯ 10-15 ХВИЛИН

м. Тернопіль, пров. Замонастирський, 2 (вихід з двору)
т.: 068-287-67-71, 096-283-82-69

Трактори Мототрактори Мотоблоки

донгфенг • дтз • фотон • сінтай • джинма • зубр • бронсон • кіоті

JOBEST

Тел.: (0352) 52-40-15, (067) 353-16-06, (067) 351-57-82
www.mini-traktor.com.ua м. Тернопіль, вул. Гайова, 32

ДУМКА ЖУРНАЛІСТА

Світлана
ЧЕРНЕЦЬКА

Смерть у фаворі

«Ви чули, в Дебальцевському котлі загинуло 5000 військових? Їх по шматках збирали!», «Читали, що хлопець задушив вагітну кабелем? А подробиці знаєте?» — шепочуться в офісах та маршрутках. Запит на висвітлення смерті величезний. Топові статті — про смерть. Порівняйте читаність статей про загиблого і про геніальну дитину — різниця буде колосальною!!!

Читачам чомусь подобається смакувати фактами, що кому відірвало і чим відпилювали голову жертві жорстокого вбивства. Неодмінно треба ім'я жертви чи загиблого і бажано крупні плани фото з місця події, які, сором'язливо прикриваючи очі рукою, розглядають ще і ще.

Найсумніше, що журналісти часто забувають про мораль і дають читачам та глядачам те, чого ті хочуть. Мене морально вбив репортаж Олександра Загороднього з «1+1», де знімальна група стала свідком загибелі кореспондента газети «Сьогодні» і бійця «Правого сектора» Танчика. Вони спокійно пустили в кадр істеричку дівчини, яка знімала бронезильт із хлопця, що захищався кров'ю, давали коментарі про інцидент на тлі тіла, яке покидало життя. Так, це був дуже гарячий репортаж, але в ньому не було ні краплі совісті і поваги до цього хлопця.

Аналогічно — з Борисом Немцовим. Опозиціонер був протягнутий через всі канали у недолуго-принизливій позі, з розірваною сорочкою й оголеним животом. Нехай це гострі кадри, нехай усі хочуть їх побачити, але чи не заслужив пан Немцов права на повагу?

Дорогі колеги! Давайте в погоні за вдалим кадром та сильною статтею не забувати про те, що у загиблих та померлих залишилися родичі, кохани, друзі, які, скоріш за все, не хочуть перетворювати смерть на шоу. І вони мають на це право!

«РОБИТИ НОВИЙ БАЗАР ПІД ВІКНАМИ НЕ ДАМО!..»

Ринок ■ Він може з'явитися на вул. 15 Квітня, якщо міські депутати проголосують за продаж права оренди землі. Влада заспокоює. Мовляв, з людьми порадяться, а проекту ринку сьогодні взагалі немає. Тернополяни вирішили діяти на випередження

АНДРІЙ ШКУЛА, 0-97-742-35-45,
ANDRIY.SHKULA@20MINUT.UA

Міська влада проігнорувала запрошення на збори мешканців двох будинків на вул. 15 Квітня. Люди кликали мера чи його представників, аби почути від них про намір віддати землю під їхніми будинками під ринок.

Мова, нагадаємо, йде про 53 сотих, що простягнулись під двома житловими будинками №№27 та 29, а також під «болгарським магазином». Право оренди ділянки міська влада планувала продати на земельному аукціоні з призначенням — створення ринкової інфраструктури. Відповідне питання було в списку минулої сесії міськради, але в останній момент його зняли з порядку денного. Можливою причиною такого кроку є шум довкола намірів з боку ЗМІ та окремих мешканців будинків. Тоді протестували не всі, бо лише одиниці знали про задуми міської ради. Зараз у курсі справ значно більше людей.

Відтак у неділю, 8 березня, пів-

Мешканці будинків №№ 27 та 29 на вул. 15 Квітня проти того, аби землю під їхніми вікнами віддали під ринок. Щоб ніхто не зробив шкоди, люди навіть чергувати на ділянках готові

сотні людей з будинків провели збори. Чекали й представників міської ради, яких листом запросили на розмову.

— Ми хочемо почути від влади, чому вона вирішила тут щось будувати, — каже мешканка будинку №29 Світлана Шкільник. — Ми хочемо почути гарантії, що ніяких робіт не буде. Подивіться самі: виділена земельна ділянка примикає до будинків. Зараз там ростуть дерева, є клумби. Як там

можна ринок умістити?

Люди роздратовані, адже офіційної інформації щодо відведення землі — мізер. З мешканцями ніхто не радився і не інформував. Навіть їхні збори проігнорували.

— Якщо почнуть щось робити, то перекопають людські городи, дерева порубають, — бідається пані років 60-ти. — Ті черешні ще моя мама садила. Я готова йти і там чергувати, щоб нічого не зробили.

Така заява викликала ажіотаж і вигуки про готовність людей забезпечити щоденне чергування. Крім цього, мешканці зійшлися на тому, що зберуть підписи усіх з будинку, хто проти, та передадуть їх владі. З допомогою ГО «Тернопільські підсумки» тернополяни надіслали запити до мерії, екологів, правоохоронців. Чекають відповідей та реакції.

Подивувала присутніх, як і нашого журналіста, позиція представників жеку №12, який обслуговує будинки.

— Ми не знали про намір віддати землю в оренду, — сказала працівниця жеку. — До нас ніхто не звертався, межі не узгоджував. Земля не приватизована людьми, але це прибудинкова територія. Люди її доглядають, платять за її утримання.

Міський голова в одному з прямих ефірів почув від тернополянки запитання щодо ситуації.

— Досить часто люди користуються чутками, які десь почули і нічим не підтвержені, — сказав Сергій Надал. — Якщо робити будівництво такого об'єкта, як ринок, однозначно, що такі дії будуть погоджувати з мешканцями сусідніх будинків. На сьогоднішній день жодного документа, що передбачає будівництво ринку, не існує. Я бачив намагання окремих дописувачів в Інтернеті поширювати цю інформацію. Але я хочу вас заспокоїти: жодного такого проекту немає. І якщо такі речі будуть реалізовувати, то в першу чергу це буде обговорено з мешканцями сусідніх будинків, будуть враховані сучасні будівельні норми, буде враховано, що доброго чи негативного може дати будівництво такого об'єкта.

Мер сказав правду — проекту з будівництва ринку немає. Проте є намір продати право оренди землі для розташування ринку. Є кілька етапів: виділення землі, отримання містобудівних умов, будівництво. Зараз є спроби пройти перший етап, і люди вчасно підняли гвалт, аби уникнути майбутніх проблем. Ми будемо відстежувати ситуацію та інформувати читачів.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Ганна ЯРОВЕНКО (40 р.),
режисер:

— Фільм «Вільні люди» готовий з червня 2013 року, дистриб'ютор — студія-виробник «Укркінохроніка». І як це так, що фільм, який робили за державні кошти, державною студією, широкий глядацький досі не бачив на Першому національному державному телеканалі? Оце питання мене, як оси, жалить, і я починаю біснуватися. Я зверталася до директора студії, але вони годують відмовками.

Тетяна ТАРАСЕНКО (54 р.),
журналіст:

— Мене зараз турбує те, що й усіх українців. Просто живеш отими новинами з Донбасу й інакше не можеш. А ще дивує цинізм окремих наших людей у час війни, коли всім дуже важко... Так, мого колегу його партнер по бізнесу просто взяв і кинув. Хоча обое вони пройшли Майдан і мали б підтримувати одне одного. Що тут скажеш: я просто шокована.

Володимир ТКАЧ (43 р.),
історик, працівник
обласного держархіву:

— На перший план виходять питання, пов'язані з російською агресією. Тривалий час найбільше турбувала доля наших військових в районі Дебальцевого. Хотілося, щоб усі вони вийшли живими і неушкодженими. Зараз хвилює доля нашої льотчиці Надії Савченко. Хочеться, щоб вона перемогла у протистоянні з новітньою російською тоталітарною системою.

Ігор ПРОЦИК (29 р.),
голова Правління ГО
«Спілка молодіжного
самоврядування»

— У країні багато говорять про децентралізацію влади. А тут треба розуміти, що це не лише чергове словосполучення під назвою «реформи», а проведення у комплексі адміністративної, податкової та інших реформ. І це справа не одного місяця, а декількох років системної роботи при політичній волі можновладців на всіх рівнях.

Лілія БЕРНИК (27 р.),
блогер:

— Міськуправління транспорту фактично є представником інтересів перевізників, а не тернополян. Підняли вартість проїзду, і нас переконають, що це мало беруть. На чому ґрунтуються ціни? Хто контролює кількість пасажирів? Якість послуг вражає: графіків не дотримуються, маршрутки аварійні, відмовилися від програми «Детранспорт»... А в управлінні чують лише перевізників.

Сергій КРЕТА (42 р.),
начальник сектору
зв'язків із громадськістю
обласної міліції:

— Двоє звичайних хлопців допомогли затримати серійного нападника! Він заходив до крамниць із пістолетом і, погрожуючи ним, забирав виручку. Зафіксували два випадки. У неділю нападник знов вийшов на справу, але продавчиня кричала і це почули хлопці, які йшли повз. Тернопіль може спати спокійно! А хлопців ми нагородили.

ДЕ У МІСТІ МОЖНА ПІТИ У БАСЕЙН

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Здоров'я ■

Навесні, перед настанням тепла, чимало тернополян починають думати, як покращити свою фізичну форму й самопочуття. Один із варіантів — записатися до басейну

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@20MINUT.UA

Басейнів у Тернополі не бракує, тож є де поплавати для покращення здоров'я чи щоб схуднути до літа. Щоправда, не всі заклади можуть відвідувати дорослі.

Так, басейни від футбольної школи на вул. Братів Бойчуків та ДЮСШ №1 на Вишневецького приймають на заняття лише дітей. У ДЮСШ №2 дорослі можуть відвідувати басейн з 19.30.

У басейні школи №22 дорослі можуть плавати після 18-ї години, а діти в цей час мають право бути в басейні лише з батьками. У «Політехніку» діти самостійно можуть відвідувати басейн лише з 15 років. Молодші повинні бути лише з батьками.

Де поплавати у Тернополі

Адреса	Телефон для довідок	Вартість абонементу	Кількість занять
ДЮСШ №1, бульвар Д. Вишневецького, 8а	28-14-40	200 грн	8-9 залежно від місяця
Аквапарк, вул. Гайова, 29	22-07-97 067-353-30-83	Дорослий, незалежно від годин відвідування – 330 грн. Ранковий дорослий (заняття до 14 год. Пн-пт) – 250 грн. Дитячий – 240 грн	8
Лікарня №3, вул. Волинська, 40	097-000-66-12, 53-51-12	Для дорослого – 40 грн/год. Діти до 6 років – безкоштовно. До 14 років – 20 грн/год	
ДЮСШ №2, вул. Кн. Острозького, 16	25-47-24, 25-28-58	Дорослий – 300 грн Дитячий – 200 грн	8-9 залежно від місяця
Школа №22, вул. Симона Петлюри, 8	067-350-87-82	Дорослий – 125 грн. Для дорослих – 35 грн/год. До 6 років – безкоштовно. 7-12 років – 18 грн/год	4
Спорткомплекс «Політехнік», вул. Білогірська, 50, корпус 10.	52-30-95 (бухгалтерія вузу – каб. 208, вул. Руська, 56)	360 грн 320 грн 160 грн	9 8 4
Басейн від футбольної школи, вул. Братів Бойчуків, 4а	52-65-92	160 грн	8

ЗА ВЛАСНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ

І батьки мають написати заяву про власну відповідальність за свою дитину. Ціна для дитини і дорослого однакова — 40 грн за годину.

Довідка від лікаря, що дорослий чи дитина може відвідувати басейн, не потрібна в басейні лікарні №3 і басейні школи №22, якщо плануєте ходити туди нерегулярно. Якщо ж маєте намір

відвідувати заняття постійно, в останньому потрібна довідка. Зазвичай, це дозвіл від терапевта чи педіатра. А в деяких закладах можуть вимагати ще й довідку від шкірвенеролога. Натомість у ДЮСШ №2 від дитини вимагають ще й зробити аналіз на ентеробіоз.

Аби записатися у басейн у «Політехніку», потрібно звер-

татися в бухгалтерію ТДПУ на Руській, 56. Із собою потрібно мати довідки від лікаря та фотокартку, яку вклеять у ваш абонемент. Там обереже зручні дні для занять і оплатите послуги.

Стосовно часу занять, то в басейні в 3-й лікарні до обіду можна поплавати в будь-які години, а щоб прийти після обіду, варто з'ясувати час по телефону.

ФОТО ДНЯ

9 березня • 14.00 • Театральний майдан

Кілька десятків тернополян прийшли на читання віршів Кобзаря до пам'ятника великому українському поету.

- Акцію «Борітеся - поборете!» вирішили провести в традиційні шевченківські дні, - розповідає співорганізатор акції Михайло Жирівський.

Тернополянин хоче в АТО, а його не беруть

ІРИНА НЕБЕСНА,
IRYNA.NEBESNA@20MINUT.UA,
0-98-950-56-57

У редакцію 20minut.ua звернувся тернополянин Ігор Тютюнник. 40-річний чоловік каже, що ще в січні ходив до тернопільського військкомату, аби записатися в АТО добровольцем.

— Однак, незважаючи на те, що мій стан здоров'я дозволяє і я маю бажання служити, поки мене не беруть, відмовляються, — розповідає чоловік. — Я служив в армії, тобто певний досвід маю.

Причиною відмови, швидше за все, стала непогашена умовна судимість, припускає чоловік.

— Наскільки я знаю, то це не є перешкодою, — каже пан Ігор. —

Тернополянин Ігор Тютюнник (40 р.) хоче піти добровольцем, а його не беруть через непогашену судимість

Так, я ще стою на обліку, ходжу відмічатися до дільничного. Але я маю бажання допомогти своїй країні. То невже

ця неприємність стане на заваді?

Те, що непогашена судимість є причиною відмови чоловікові узяти його на військову службу, підтверджують у військкоматі.

— Поки людина стоїть на обліку, її важко мобілізувати, — каже заступник військового комісара Тернопільського об'єднаного військового комісаріату Микола Бойко. — Оскільки їй треба періодично відмічатися. Варто також врахувати статтю, за якою людина отримала цю судимість. Кожен випадок слід розглядати індивідуально.

У військкоматі нам пообіцяли розглянути цей випадок і вирішити питання стосовно мобілізації пана Тютюнника позитивно.

Найчастіше

читають:

- Тернополяни зустріли похоронний кортеж з тілом бійця Віталія Лотоцького
- Секс до чи після весілля
- У Центрі Тернополя чорніє від сажі
- Тернополянин «порвав» усіх на шоу «Голос країни-5»
- Зустріньте загиблого в АТО
- Денис та Давид підкорюють найвищі будівлі Тернополя
- У Тернополі волонтери-самозванці збирали кошти для неіснуючого батальйону
- Як морські піхотинці посварилися з місцевими військовими
- «Інмарс-2014» дурить тернополян вже під новим ім'ям
- Бойкот російським товарам та послугам

Найчастіше

коментують:

- Секс до чи після весілля <http://te.20minut.ua/10438715>
- Бойкот російським товарам та послугам <http://te.20minut.ua/10438819>
- У Центрі Тернополя чорніє від сажі <http://te.20minut.ua/10438904>
- Денис та Давид підкорюють найвищі будівлі Тернополя <http://te.20minut.ua/10438783>
- Правда про забудову стадіону «Текстерно» <http://te.20minut.ua/10438905>
- Тарифи підвищують. Як будемо вживати? <http://te.20minut.ua/10438847>
- Справа про продану чиновнику за безцінь квартиру — знову у суді <http://te.20minut.ua/10438709>
- Тернополянин «порвав» усіх на шоу «Голос країни-5» <http://te.20minut.ua/10438869>
- 4,5 років тюрми — за смерть Сашка Куртіша <http://te.20minut.ua/10438917>

Чи будете голосувати за тих же мажоритарників, якщо вибори до міськради — наступної неділі?

- Так
- Ні
- Вагаюся
- Не піду на вибори
- Я не знаю свого депутата

ГАРЯЧА ЛІНІЯ "20 ХВИЛИН"

Сьогодні на гарячій лінії "20 хвилин" чергує журналіст Василь Солтис. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvilyn@gmail.com.

Редакція "RIA плюс" та "20 хвилин" 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 52-62-38
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

ЩЕ ОДИН ОБЛАСНИЙ БЮДЖЕТ – ВІД ЗАРОБІТЧАН

Інвестор №1 ■

Заробітчани минулого року переказали в Тернопільську область коштів на суму, еквівалентну 156 мільйонам доларів США. Якщо перевести у гривні, вийде майже ще один бюджет нашого краю

ВАСИЛЬ СОЛТИС, 0-96-725-70-22,
VASYL.SOLTUS@20MINUT.UA

Візові центри та офіси міграційних служб — це ті місця, де впродовж останніх двох місяців є найбільші черги. Із початку року у Тернопільській області різко зросла кількість охочих виїхати на роботу за кордон. Причому така тенденція спостерігається в Україні загалом.

Причин цього декілька: хтось намагається за кордоном сховатися від мобілізації, хтось змушений кидатися у пошуку закордонних заробітків після різкого знецінення гривні. Адже сьогодні більш-менш економічно стабільно може почуватися хіба що той, хто має можливість заробляти гроші в іноземній валюті.

До заробітчанин-утікачів здебільшого ставляться негативно. Мовляв, покидають країну у скрутний час. Однак заробітчанинство має й позитивні наслідки.

Із початку року в області різко зросла кількість охочих виїхати на роботу за кордон. Люди годинами стоять у черзі до банку, щоб оплатити послуги візового центру

Впродовж уже багатьох років саме заробітчани залишаються чи не найбільшими інвесторами в економіку Тернопільської об-

ласної. Національного банку України в області.

Перевести в гривні цю суму проблематично, оскільки впро-

до 2,03 мільярдів гривень.

Бонус непоганий. Для прикладу, бюджет області минулого року становив 2,6 млрд грн. Тобто від заробітчанин у наш край надійшло коштів на суму, що трохи менша за бюджет Тернопільщини.

Найчастіше кошти в Тернопільську область переказували у доларах, євро та російських рублях. Найбільше коштів надійшло з Америки, Росії, Італії, Іспанії, Великобританії та Португалії. Загалом на ці шість країн припадає 80% від усієї переказаної за минулий рік суми. Ці 156 мільйонів доларів — кошти, які надійшли завдяки банківським системам.

Найчастіше кошти в область переказували у доларах, євро та російських рублях. Найбільше грошей надійшло до нас зі США, Росії, Італії, Іспанії, Великобританії і Португалії. На ці шість країн припадає 80% усієї суми

ласі. Так, за підсумками минулого року, за допомогою систем грошових переказів на Тернопільля з-за кордону переказали коштів на суму, еквівалентну 156 мільйонам доларів США. Це дані територіального відділення

довж минулого року курси валют постійно змінювалися. Утім, якщо умовно взяти, скажімо, ринковий курс станом на червень-липень 2014 року, а це 13 грн/долар, то вийде, що з-за кордону в нашу область надійш-

До речі, в Україну у 2014 році надіслали грошових переказів на суму 4,297 млрд дол. (в еквіваленті).

Проте чимало заробітчанин користуються банківськими переказами, а передають в Україну гроші через знайомих або ж привозять із собою. Наприклад, Польщі, де наших заробітчанин чи не найбільше, навіть немає у рейтингу країн, звідки надходило найбільше переказів.

— Мої родичі вже багато років регулярно їздять на роботу у Польщу, — розповідає тернопільянка Олена Приймак (прізвище змінене — прим. ред.). — Кожних три-чотири місяці вони приїжджають додому, тож гроші завжди привозять із собою. І жодними системами грошових переказів не користуються. Так само роблять знайомі, які їздять на будівельні роботи у Росію. Оскільки через кожних три-чотири місяці вони приїждять додому, то й потреби в банківських переказах немає.

Порахувати, скільки в такий спосіб надійшло коштів на Тернопільщину, неможливо. Це може бути сума, рівноцінна переказам через комерційні банки, а то й удвічі більша.

Заробітчанинські кошти суттєво покращують соціально-економічну ситуацію в області та є хорошими інвестиціями в окремі галузі економіки. Найчастіше заробітчанинські кошти вкладають у нерухомість та освіту своїх дітей. Завдяки заробітчанинським коштам на Тернопільщині добре розвивається торгівля.

Однак наші країни, які перебувають на заробітках, останнім часом неохоче вкладують гроші у розвиток власного бізнесу. Це пояснюється складною податковою базою і високим рівнем корупції у країні.

«3 майстерні вирости до фірми, яка працює по Україні»

Бізнес-ланч ■ Про життя і справи «RIA плюс» розмовляє з директором ПП «Енергоремкомплект» Юрієм Федуніком

ДІАНА ОЛІЙНИК,
0-67-346-52-39,
DIANA.OLJNYK@20MINUT.UA

— Коли відкрили фірму? Які особливості у послуг (товарів), котрі пропонуєте?

— Історія нашої фірми розпочалася у 1989 році з відкриття першої в нашій області приватної майстерні з ремонту електродвигунів та насосів. Тепер ми виростили, зміцнили і стали успішним підприємством, що здійснює діяльність по всій Україні. Сьогодні ми можемо запропонувати нашим клієнтам у найкоротші терміни професійний підбір насосного та електротехнічного обладнання і матеріалів для промисло-

ства, будівництва і побуту від провідних українських та закордонних виробників, гарантію, високоякісне обслуговування і ремонт електродвигунів, насосів, генераторів, трансформаторів та іншої електротехніки.

— Хто є вашим клієнтом?

— Основними нашими клієнтами є виробничі, комунальні, сільськогосподарські, будівельно-монтажні та інші підприємства, садово-городні кооперативи, фермерські господарства, освітні, лікувальні, адміністративні, культурні установи та організації, а також фірми та приватні особи, які займаються електромонтажними роботами та надають послуги з водо- і теплопостачання, водовід-

ведення, тобто всі ті, кого цікавить вода, тепло, якісні електроматеріали.

— Чи важко було знайти кваліфікованих працівників?

— На початку 90-х років основними донорами спеціалістів були комбайновий завод, «Текстерно», «Ватра». З їх допомогою ми сформували власну школу. Намагаємося вишукувати «самородків» серед випускників навчальних закладів Тернополя та даємо їм дорогу в життя. Дуже важливим є обмін досвідом усередині колективу. Насамперед цінуємо у працівникові порядність, відповідальність та бажання працювати і навчатися.

— Чи бачите в місті (області) для себе конкурентів? Чим від них відрізняєтеся?

— Нам вдалося зібрати в себе кращих спеціалістів та налагодити роботу з провідними виробниками й імпортерами у цій сфері, тож конкуренція нам не страшна. Навпаки, вона допомагає розвиватися та вдосконалюватися.

А різниця в тому, що наше підприємство не тільки реалізує обладнання, а й надає послуги з гарантійного та післягарантійного обслуговування, виконує ремонт електрообладнання українського та іноземного виробництва різних років випуску.

— Чому вирішили займатися цим бізнесом?

— За першою освітою я — вчитель географії та історії, але свого часу вирішив підтримати та продовжити справу свого покійного батька — людини, яка все своє життя працювала для людей. Він дав мені базові знання та запал енергії, який надихає мене дотепер. Він дав мені зрозуміти, що цей напрямок є перспективним і прибутковим.

— Яким бачите свій бізнес через п'ять років? Перспективи такого роду бізнесу...

— У нас є можливість розвиватися і створювати власне виробництво у Тернополі, яке дасть змогу створювати десятки робочих місць. У цьому бізнесі

є великі можливості для розвитку як у напрямку вдосконалення та розширення асортименту товарів та послуг, так і в напрямку розширення географії клієнтів. Ми плануємо зробити акцент на розвиток інженерного напрямку, пов'язаного з енергозбереженням у галузі водо- і теплопостачання. І, звичайно, плануємо розширювати покриття своїми послугами тих регіонів, де ці послуги розвинені слабо або їх немає взагалі.

— Чи є у вас власна формула успіху?

— Намагаюся завжди бачити в людях позитивні риси і робити акцент на них. А другий момент — треба завжди давати шанс для розвитку молоді, яка хоче цього. Я переконаний, що не варто боятися ризикувати і давати людям певні повноваження.

— Чи допомагає вам сім'я у веденні справи?

— Сім'я допомагає ефективно використовувати зароблені кошти, бо в мене для цього немає часу.

Юрій Федунік народився 17 серпня 1973 року в с. Доброводи Збаразького району. Одружений, має двох синів і двох доньок. У 1995 році закінчив Тернопільський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Географія та історія», а в 1998 році — ТНЕУ за спеціальністю «Фінанси і кредит». Хобі — сучасна і народна українська музика, автомобілі. Улюблений відпочинок — з сім'єю. Контактний телефон — 0-67-801-53-01.

ПОПОВНЮЮТЬ БЮДЖЕТ КОШТОМ ПРАЦІВНИКІВ

Конфлікт ■ Працівники «Укрпошти» скаржаться, що керівництво змушує їх передплачувати періодичні видання, купувати продукти господарського вжитку, аби виконати план. Директор каже, що всі звинувачення безпідставні і він завжди готовий йти на компроміс

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@20MINUT.UA

Частина працівників Тернопільської дирекції «Укрпошти», схоже, «ополчилася» проти свого керівника Василя Юрчишина. Вони наголошують, що очільник всілякими методами намагається «дерібани» підприємство та робити його нерентабельним.

В Інтернеті, на сайті <http://bit.ly/1NujpgY>, ми натрапили на шквал негативних відгуків на адресу пана Юрчишина. Викривальних коментарів — більше півсотні, і кожен дописувач розповідає свою сумну історію державної роботи.

У відпустку — за власний рахунок

«Я в шоці... Працюєш з людьми і навіть не здогадуєшся, що таке може бути... І правда, скільки вже можна передплачувати газети, купувати конверти, товар, брати вихідні?.. Про які ще тут премії можна говорити, їх ніхто роками не бачив (маю на увазі працівників відділень)? Шкода, що така несправедливість у зарплаті...», — пише на сайті один із дописувачів під ніком «Один із рабів».

Другий коментатор — Маруся — наводить інші факти: «З авансу кожен наш працівник має виплатити решту видань для особистих потреб на 2015 р. з розрахунку 10% від окладу. Тобто листоноші й оператори десь приблизно на 150 грн. Шановні колеги! Прохання до Вас в зв'язку з економією коштів взяти всім працівникам один день без збереження зарплати».

Решту коментарів перегукуються між собою. Люди говорять про несправедливість, про примусову відпустку за власний рахунок та скорочення.

Журналіст «RIA плюс» поспілкувалася з людьми, які наразі працюють у відділеннях «Укрпошти» чи працювали раніше.

Один із героїв — Валерій (прізвище редакції відоме — прим. авт.) розповів, що працював на пошті 40 років. За цей час пережив не одну зміну керівництва. Як кожна мігла, яка мете по-новому, пан Юрчишин, за словами чоловіка, також відзначився.

— Щомісяця усі працівники мусять брати один день за власний рахунок без збереження зарплати, — розповідає співрозмовник. — Це явне порушення закону. Але вони мудро придумали: мовляв, ми самі пишемо заяву — добровільно, і претензій бути не може. Мізерна місячна ставка, розмір якої орієнтовно 1200-1500 грн, мінімум невідпрацьовані дні.

Тернополянин підтверджує слова дописувачів на сайті про примусову передплату видань.

— Була неофіційна вказівка керівництва, щоб працівники кожного відділення передплачу-

вали видання на 10% від місячної зарплати, — каже чоловік. — Якщо працівник отримує 1200 грн, мусять передплатити газети і журнали орієнтовно на 120 грн. «Поштовий вісник» — обов'язково. Ще кажуть «Свободу» передплачувати.

За словами колишнього працівника «Укрпошти», на підприємстві постійно відбувається скорочення кадрів.

Кожен має план реалізації товарів

— За останні роки Підгайці, Козова, Ланівці та Зборів фактично залишилися без інструкторів, — наголошує він. — На ревізії у районні містечка їздять спеціалісти з Тернополя. Вартість оплати проїзду з обласного центру у якийсь віддалений населений пункт значно перевищує витрати на зарплату, яку б мав отримати інструктор. Про яку оптимізацію роботи установи може йти мова?

Листоноші, за словами пана Валерія, мають власний план із реалізації товарів, які мусять виконувати на 100%.

— Роздаючи пенсії, листоноші у селах тягають за собою по дві важкі торбини з пральними порошками, милом та іншими товарами, які мусять «впарювати» стареньким, — наголошує він. — Націнка на ці товари набагато більша, ніж їх можна було б придбати в одному з супермаркетів.

Олександра (прізвище редакції відоме — прим. авт.), яка працює оператором поштового зв'язку кілька років, розповідає, що через брак робочих місць залякані люди бояться залишитися без заробітку.

— Отримуєш на руки 1200 грн і при цьому ще мусять передплатити купу непотрібних видань, подарувати пошти кілька днів за власний рахунок без збереження зарплати, відповідати всім вимогам і головне — не обурюватися! — каже вона. — Лікарняні не заохочують.

Має власний бізнес?

Ще один працівник Петро (прізвище редакції відоме — прим. авт.) розповідає, що пан Юрчишин нібито має власний рибний бізнес.

— А пошта, як його філія, — зауважує він. — Відкати, хабарі, скорочення людей — лише підводна частина айсберга.

Як в обговореннях на сайті, так і під час розмови працівники «Укрпошти» розповідають про політичне забарвлення свого очільника. За їхніми словами, він був зятим комуністом, а потім став прибічником «Партії регіонів», аби втриматися на керівній посаді.

З огляду на слова героїв матеріалу, «RIA плюс» додає декілька штрихів з біографії Василя Юрчишина. Директор «Укрпошти» і справді був членом Компартії. Деякі з його підопічних говорять про те, що він змушував працівників йти на Антимайдан у Київ.

Оператор поштового зв'язку Наталія Коловищак (45 р.) щодня має десятки відвідувачів, які приходять сплатити за компослуги та з інших питань. Робота з людьми вимагає терпіння

— Мені особисто телефонували й говорили йхати, але я казав, що нікуди не збираюся. До пенсії було вже недовго, тому боятися було нічого, — зауважує пан Валерій. — Особливо тиснули на працівників із району.

Директор «Укрпошти» своєї причетності до Компартії не відкидає. Каже, що був депутатом міськради аж протягом двох скликань. У 2010 році вийшов з партії і зв'язків з політсилами не має.

Чутки стосовно своєї таємної співпраці з очільником обласної організації «Батьківщина» паном Деревлянним він відкидає. Каже, що домовленостей з ним не мав.

— Якщо в нас укладені договори про реалізацію рекламної продукції, то листоноші розносять її.

Пан Юрчишин наголошує, що щомісяця на «Укрпошті» проводять День якості. Мета — поспілкуватися з працівниками відділень, дізнатися про проблеми.

Директор «Укрпошти» Василь Юрчишин (54 р.), на якого скаржаться працівники, каже, що готовий до компромісу

Нікого ні до чого не силують

Працівники «Укрпошти», за словами Василя Юрчишина, йдуть у відпустку за власний рахунок виключно за власним бажанням.

— Ніхто нікого не примушує, — говорить директор. — За минулий рік працівники брали відпустки лише в сьомому, дев'ятому, одинадцятому та дванадцятому місяцях. Як і на кожному підприємстві, у нас нині дуже складний економічний період. Але, за результатами роботи, тернопільська дирекція — чи не єдина, яка відпрацювала рік із позитивним фінансовим результатом.

Зарплати не такі вже й високі. Але вони регульовані певними законодавчими нормами. Середня зарплата працівника нині становить приблизно 1881 грн. Однак 60% колективу працює на неповний робочий день. Зарплату усі працівники отримують вчасно, наголошує пан Юрчишин.

Тернопільська дирекція «Укрпошти» надає понад 50 видів

послуг — реалізацію квитків, продаж господарських товарів тощо. Листоноші, які здійснюють реалізацію товару, так можуть додатково заробити.

— До посадового окладу працівники можуть отримати додатково 2-8% від вирученої суми, — продовжує він. — Це стимул для того, щоб працювати ефективніше. У нас планова система роботи, і від цього нікуди не подінешся. У нас немає дотацій з держбюджету, ми живемо за рахунок того, що самі заробимо. І щоб нормально функціонувати, мусять добре працювати.

Примусово передплачувати видання, як наголошує пан Юрчишин, нікого не силує.

— Ті, хто працює на пошті, завжди передплачували газети за бажанням, — каже директор. — За останні півроку наші працівники зробили передплату на суму від 20 до 560 гривень кожен. Найбільше передплатив один із працівників адміністрації управління.

Облікова чисельність працівників місцевої дирекції станом на 1 січня минулого року була 2529 чоловік, а на початок поточного року цифра змінилася і відтепер складає 2428 чоловік. Як бачимо, штат урізали майже на 100 осіб.

— Обсяги реалізації падають, а залежно від цього проходить перерахунок у розрізі кожної посади, — наголошує керівник. — Оптимізація роботи відбувається не тільки на нашому підприємстві.

А як же рибний бізнес? Пан Юрчишин переконує, що підприємницькою діяльністю не займається. Це — прерогатива його дружини, а він нібито допомагає їй у позаробочий час. Журналісти нашого видання перевірили ці дані за допомогою бази даних Єдиного державного реєстру. Як приватний підприємець, Василь Юрчишин не записаний. Але з огляду на звичку політиків і впливових людей оформляти бізнес на родичів — це й не дивно.

ЗА СМЕРТЬ ОЛЕКСАНДРА КУРТІША – 4,5 РОКУ ТЮРМИ

Суд ■ У суді винуватець трагічної аварії, в якій загинув син письменниці Лесі Романчук, просив вибачення і розкався. Чи подаватиме котрась зі сторін апеляцію – поки ще невідомо

ІРИНА БЕЛЯКОВА,
0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

До чотирьох років і шести місяців позбавлення волі засудив тернопільський міськрайсуд винуватця ДТП, в якій загинув 28-річний Сашко Куртіш, син відомої письменниці Лесі Романчук.

Чи подаватимуть сторони апеляцію щодо цього рішення суду, наразі невідомо. Адвокат обвинувачуваного Володимир Бекалюк запевнив, що все залежатиме від рішення його підзахисного. А той свою позицію щодо апеляції наразі не озвучив. Більше ця сторона поки що не коментує.

Нагадаємо, ДТП трапилась уночі 23 грудня 2013 р. на просп. Бандери у Тернополі. Зіткнулись іномарка Audi Q7 і таксі «Шанс» марки Daewoo Sens. У результаті таксист опинився в реанімації, а 28-річний пасажир так-

Одне з останніх фото 28-річного Сашка Куртіша. Він об'їздив півсвіту і завжди з радістю повертався додому, до найрідніших людей

сі Сашко Куртіш загинув на місці події.

— Вирок не співрозмірний із життям людини, але це — недолік нашого законодавства, — каже мати загиблого Леся Романчук. — Суворішим він навряд чи

гиблого Наталка Колтун.

До оголошення вироку суду 21-річний студент-заочник Тернопільського національного технічного університету, водій Audi Q7 Андрій, перебував у слідчому ізоляторі, куди його по-

Ігнорували засідання страхових компаній.

— Періодично не з'являвся таксист, який хоч і опосередковано, але причетний до смерті брата, — каже сестра загиблого. — Не раз переносили засідання, бо часто не було й захисника таксиста.

У суді винуватець ДТП просив вибачення і вперше щиро розкався лише під час судових дебатів — напередодні вироку, каже Леся Романчук. До цього слово «каюсь» звучало зовсім непереконливо.

— Ви питаєте щодо вироку... Він все одно з тюрми вийде молодшим, ніж був Саша, коли той його убив, — каже Наталка Колтун. — Рік він уже відсидів. Залишилось близько трьох. І у нього все життя буде попереду. Може, ті роки за ґратами допоможуть йому переосмислити справні цінності...

— Ви питаєте щодо вироку... Він все одно з тюрми вийде молодшим, ніж був Саша, коли той його убив, — каже Наталка Колтун. — Рік він уже відсидів. Залишилось близько трьох...

був би, враховуючи усі пом'якшуючі обставини. Це те, що обвинувачуваний визнав вину, коли скоїв ДТП — був тверезим, затримали його вперше, у нього — позитивні характеристики. Але дитину мені ніхто не поверне.

Чи подаватимуть потерпілі апеляцію, поки не визначились, каже сестра за-

містили одразу після аварії.

— Ми наполягали саме на такій мірі запобіжного заходу, бо не мали гарантії, що винуватець смерті мого брата взагалі понесе покарання, — каже Наталка Колтун.

Суд весь час затягували, бо було дуже багато фігурантів у справі, кажуть родичі загиблого Сашка.

SMS-новини від читачів «20 хвилин»

Вашу новину прочитають

78 979

тернополян

Ви гарантовано отримаєте 10 гривень* на Ваш мобільний рахунок

Просто надсилайте новини на номер 0-97-184-17-38

Навколо острова "Чайка", що біля "Назарії", розтанув лід, плавають дикі качки, рибалки ловлять рибу з берега. Але на самому Ставі лід дуже тонкий і небезпечний, розтане через кілька сонячних днів. Нарешті рятувальна служба на воді здогадалася написати пару оголошень на причалі, щоб не виходили на лід.
Ігор (61 р.)

У дощову погоду вулицю Замонастирською пройти неможливо. Тротуари дуже вузькі, і водії об'їждять болотом з голови до ніг.
Ірина (35 р.)

«RIA плюс» відповідає:

На незручності потрібно скаржитися в міськуправління ЖКГ за тел. 52-58-48.

Прізд у маршрутках подорожчав. Я зауважив, що не тільки я почав частіше їздити тролейбусами. Як-не-як, але вдвічі дешевше.
Іван (42 р.)

Коли міняла гроші в банку, мене змусили купити страховку за 180 грн. Інакше валюту не міняють. Чи законно це?
Ірина (35 р.)

Купив польські туфлі близько місяця тому за 900 грн. У суботу був шокований, коли заради цікавості пішов глянути, скільки вони уже коштують. Ціна приголомшила — 1890 грн.
Володимир (31 р.)

* У разі публікації Вашої новини, отриманої на телефон 0-97-184-17-38 SMS-повідомленням, інформація має містити Ваше ім'я, як та назву оператора мобільного зв'язку для поповнення Вашого рахунку на 10 грн. Також Ви можете повідомити інформацію про події за телефоном 43-00-50 без нарахування вказаної вказаної вказаної.

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і просто відомих тернополян

Вікторія Лень — волонтер

Ігор (5 р.):

— Ця тьотя працює в садочку. Вона — вихователька, вчить дітей писати і читати. А в обід змушує всіх спати.

Світланка (5 р.):

— Вона ходить по магазинах і купує собі різний одяг. Ця тьотя має багато суконь, спідниць і бантиків. А ще вона любить гарне взуття.

Михайло Головка — нардеп

Денис (5 р.):

— Цей дядько будує будинки. У нього є дуже великий кран, і він ним піднімає різні речі, щоб побудувати будинок.

Глонка (6 р.):

— Цей дядько пише вірші, як колись писав Тарас Шевченко. Тільки у нього були вуса, а у цього дядька їх немає.

Дмитро Мулярчук — художник

Таня (5 р.):

— Я думаю, що цей дядько забирає поганих дітей у великий мішок. Він їх відпускає, коли вони стають чемними і слухняними.

Коля (5 р.):

— Цей дядько вміє грати в гонки на комп'ютері. Він має спеціальний крутий руль, педалі і великі навушники.

Леся Серетна — начальник управління з питань туризму та курортів ТОДА

Глона (5 р.):

— Ця тьотя працює начальником у крутій фірмі. Я так думаю, бо вона дуже серйозна і має дуже гарний одяг.

Віталік (6 р.):

— Цю тьотю постійно показують по телевізору в різних програмах. Вона там дуже багато говорить і щось розказує людям.

Ярослав Лемішка — директор Тернопільської філармонії

Володя (5 р.):

— Цей дядько лікує дітей, коли вони кашляють і мають температуру. Він — лікар. Він має навушники, якими слухає дітей.

Віка (5 р.):

— Він вміє дуже смішно розказувати різні історії, і з нього завжди всі сміються. В цього дядька така робота — бути смішним.

ДОКУМЕНТИ, ВИДАНІ ДО КВІТНЯ, ДІЙСНІ

Галас ■ Батьки бояться з 1 квітня їхати з дітьми за кордон. У міграційній службі запевняють: усі документи, видані раніше, чинні

Вирушаємо за кордон із дітьми

Інфографіка Юрій КАРПУК

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

— Ну, і що це таке? Знову чергове “покращення”? — емоції жінки на тому кінці дроту зашкалюють. — Ми три роки планували поїздку до моєї мами, яка живе за кордоном. Оформили документи, дітей вписали у паспорти. А тут читаю, що з 1 квітня виїзд дітей за кордон — лише за власними паспортами.

Тернополянка Інна Скальська обурена, бо вважає, що держава впроваджує нові документи для того, аби укотре «нагріти» людей.

— У мене двоє дітей, тому обом зараз потрібно виготовити паспорти, а це — чимала сума, — скаржиться жінка. — Ми вже навіть готові були їх витратити. Але пішли у паспортний стіл — а там величезні черги. Запис на виготовлення документів — на півроку наперед. І що тепер робити? Їхати на свій страх і ризик?

Родина Самчуків планувала навесні поїхати на відпочинок до Єгипту. Кажуть, і клімат нормальний, і ціни прийнятні. Тим паче, що влітку у відпустку подружжя поїхати не може, бо має бізнес.

— Діти мають власні проїзні документи, — розповідає Максим Самчук. — Оновили їх приблизно рік тому, бо тоді планували поїздку. Тур замовили після Нового року. Що тепер робити — не знаємо. Дзвінків до редакції з подібними претензіями та проханням роз’яснити, чи будуть дійсними вже готові проїзні документи на дітей і що за нововведення чекає на нас із 1 квітня, є чимало. Люди скаржаться, що на виготовлення документів витратили багато коштів. Тепер, обурюються вони, потрібно все переробити.

— Документи, отримані громадянами до 1 квітня, залишаються чинними до закінчення терміну їх дії, — стверджує головний спеціаліст зі зв’язків із громадськістю і

ВНЕСЕННЯ ДАНИХ ПРО ДІТЕЙ ДО ПАСПОРТА БАТЬКІВ

Відомості про дітей вписують у паспорт батьків чи одного з батьків (законних представників) на підставі заяви громадянина, у паспорт якого вписують дітей.

Необхідні документи:

- заява батьків;
- квитанція про оплату;
- свідоцтво про народження (для дітей до 16 років) або паспорт громадянина України (для дітей 16–18 років);
- закордонний паспорт одержувача адміністративної послуги;
- дві фотокартки розміром 35x45 мм.

Вартість:

у регламентному порядку (протягом місяця) — 18,63 грн
у терміновому (протягом 10 днів) — 37,26 грн.

Термін дії:

доки фотографія дитини відповідає її віковим змінам.

ДИТЯЧИЙ ЗАКОРДОННИЙ ПАСПОРТ

Оформлення дитячого закордонного паспорта здійснюватиметься на підставі заяви батьків (законних представників) або дитини, якщо їй виповнилося 16 років.

Необхідні документи:

- заява батьків або дитини, якщо їй виповнилося 16 років;
- свідоцтво про народження (для дітей до 16 років) або паспорт громадянина України (для дітей від 16 років);
- два фото 3,5x4,5 мм та одне фото 10x15 см (для дітей до 12 років);
- ідентифікаційний код;
- квитанції про оплату, визначені законодавством.

Вартість (без урахування держмита)*

у регламентному порядку (20 робочих днів):
348,15 грн (паспорт, який містить безконтактний електронний носій інформації);
291,15 грн (паспорт, який не містить безконтактний електронний носій інформації);
у терміновому порядку (до 7 робочих днів)
435,30 грн (паспорт, який містить безконтактний електронний носій інформації);
378,30 грн (паспорт, який не містить безконтактний електронний носій інформації);

Термін дії:

4 роки (до 16 років)
10 років (з 16 років)

*Державне мито при виготовленні закордонного паспорта для дітей не стягують.

За інф. управління держ. мігр. служби в області

ПРОЇЗНИЙ ДОКУМЕНТ ДИТИНИ

Оформлення проїзного документа дитини здійснюється на підставі заяви батьків або законних представників дитини.

Необхідні документи:

- заява батьків або законних представників дитини, засвідчена нотаріально;
- квитанції про оплату;
- три фотокартки розміром 35x45 мм.

Вартість:

у регламентному порядку (протягом місяця) — 54,65 грн
у терміновому (протягом 10 днів) — 85 грн

Термін дії:

Три роки або до досягнення дитиною 18 років.

ЗМІ управління Державної міграційної служби (далі — ДМС) в області Ірина Бойко. — Тому тернополяни даремно хвилюються. Із 1 квітня 2015 року припиняємо вносити відомості про дітей у закордонний паспорт та оформляти проїзний документ дитини. Натомість почнуть оформляти закордонні паспорти для дітей.

Новий документ зовні нічим не відрізнятиметься від закордонного

паспорта для дорослих.

— Оформлення дитячого закордонного паспорта здійснюватиметься на підставі заяви батьків чи законних представників, або дитини, якщо їй виповнилося 16 років, — пояснює Ірина Бойко.

Якщо дитині виповнилося 12 років, відцифровані відбитки пальців рук, за згодою батьків, вносять в електронний носій інформації, вмонтований у паспорт.

ДОВІДКА

Де можна оформити паспорт дитини:

- У Тернополі — бульв. ім. Т. Шевченка, 10; бульв. Петлюри, 6; вул. Руська, 17.
 - У Борщеві — вул. Франка, 10.
 - У Бучачі — вул. Міцкевича, .
 - У Кременці — вул. Драгоманова, 9
 - У Чорткові — вул. Горбачевського, 5.
- Телефон “гарячої лінії” УДМС України в Тернопільській області — (0352)27-13-29.

Ціна на пальне різко не впаде

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Прогнози фахівців щодо вартості пального не надто оптимістичні.

Більше того, експерти прогнозують, що попит на пальне у порівнянні з лютином упаде до 35%.

— Ціни на пальне, як і раніше, цілком і повністю залежать від курсу долара, — розповідає експерт Юрій Огірчук. — Як і раніше, 85% усього бензину і дизельного пального закуповують

за валюту. Всі ми пам’ятаємо, як нещодавно ринковий курс сягнув позначки 40 гривень.

Тепер, коли курс трохи знизився, все-таки не варто очікувати на різке зниження цін — адже резерви формувались саме при високому курсі. Більше того, навіть не всі імпортери мають змогу купити валюту. Тому наразі актуальнішим є не питання ціни, а наявності ресурсу, каже експерт.

— Вже скоро нас може очікувати дефіцит пального, — вва-

жає Юрій Огірчук. — І дефіцит — не лише на заправках, а й для потреб армії. А в умовах війни це — загрозою. Тому уряд терміново повинен приймати виважені рішення щодо цього питання. Адже внутрішнього продукту не вистачає навіть на потреби власної мережі групи «Приват», яка також долучається до експорту.

Попит на пальне падає, зазначає експерт. Очікують, що за результатами лютого цей показник знизиться до 35%, порівняно на-

АЗС	A-92	A-95	ДП
Укрнафта	22.00	22.50	25.00
WOG	23.49	24.49	25.49
Автотехсервіс	23.40	24.40	25.40
ОККО	23.49	24.40	25.40
Маркет	22.00	22.50	25.20
Авіас	22.00	22.50	25.00
Укр-Петроль	23.30	24.30	25.20

*СТАНОМ НА 10.03.2015 Р. ЗА ІНФ. HTTP://BIZ.LIGA.NET ТА АЗС ТЕРНОПІЛЛЯ

віль із минулим роком.

До речі, у високих цінах найменше зацікавлені ритейлери, бо «прокачки» падають, підсумовує

Юрій Огірчук. Тому при найменшій можливості ціни будуть знижуватися, але вже на новий ресурс.

ДОВОДИТЬ У СУДІ, ЩО НЕ СКОЇВ ДТП

Конфлікт ■

Справа тернополянина Андрія Леня, який начебто скоїв наїзд на перехожого у центрі міста, тягнеться у суді вже третій рік. 5 березня знову відбулося засідання у цій справі у міськрайонному суді

Підтримати Андрія Леня в суді прийшли друзі, завдяки їхній підтримці він почувався впевнено

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@20MINUT.UA

Справа про наїзд почалася ще в червні 2012 року, коли звичайний конфлікт на вулиці перетворився на кримінальну справу про скоєння ДТП.

Суд з'ясовував, чи тернополянин Андрій Леня дійсно збив

Олександра Пржевальського. Захисник потерпілого стверджує, що свідки, які захищають Андрія Леня, кажуть неправду. — Свідки говорять, що вони не бачили жодного ДТП, — каже захисник Пржевальського. — Як можна говорити про

те, чого не бачили? Окрім того, ми робили експертизу стану потерпілого. Такі травми, які були в нього, характерні для наїзду. Жоден із трьох експертів не підтвердив, що такі травми можна отримати внаслідок падіння, як стверджують об-

винувачуваний та його свідки. Захисниця обвинуваченого каже, що не всі покази свідків враховують у справі.

— Якщо спочатку у свідків беруть покази, а потім їх не запрошують на засідання, то щодо об'єктивності досудо-

вого слідства є сумніви, — каже адвокат Андрія Леня. — Ми просимо суд розглянути запис показів одного зі свідків.

Щоб ознайомитися із цим записом, суд пішов у нарадчу кімнату.

Андрій Леня, за його словами, сподівається на справедливість вироку. До суду 5 березня він прийшов із групою підтримки — своїми знайомими і близькими родичами.

— Я хочу, щоб у нашій країні нарешті було справедливе правосуддя, — каже Андрій Леня. — Не знаю, чи сьогодні все нарешті вирішиться, але буду сподіватися, що мене визнають невинним. Бо якщо можна невинну людину засудити за неіснуючу провину, то про що можна далі говорити?

Судове засідання завершилося близько 16.30.

— Справу віддали на дорозслідування, — каже Андрій Леня. — Обвинуваченню дали тиждень на подання апеляції. Але ми бачили, що вони вже сіли її писати. Ми наразі вважаємо це нашою маленькою перемогою.

Справа про продану чиновнику за безцінь квартиру – у суді

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@20MINUT.UA

Справа про квартиру, відібрану у тернополянки чиновником, повертається у тернопільський суд на новий розгляд. Таке рішення наприкінці січня 2015 року виніс Вищий спеціалізований суд.

Колегія суддів побачила у цій справі ті порушення, на яких наголошувала тернополянка, але яких не побачили ані у суді першої інстанції, ані в апеляційному. Тож скасувала усі попередні рішення тернопільських судів і направила справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

Нагадаємо, тернополянка Ірина Трач стверджує, що її заставлено в кредит квартиру без її відома продати родичам працівника виконавчої служби. Мовляв, доки вона оформляла право власності на квартиру у центрі міста, самого житла не стало. А новими господарями стала рідня заступника начальника першого відділу виконавчої служби — його теща. Причому зробили все так, аби викупити двокімнатну квартиру у Центрі Тернополя за 187 тисяч гривень. Тож, не будучи згідною ані з вирученою сумою за житло, ані зі способом продажу, жінка зверталась у міліцію, у прокуратуру. Кримінальне провадження то відкривали, то закривали. Ходила тернополянка зі скаргою і в управління юстиції. Врешті справа дійшла до суду. Про це «RIA плюс»

писала у статті «Нашу квартиру продали за безцінь родині чиновника», у №18 від 30 квітня. Але позивачка програла як у суді першої інстанції, так і в апеляційному.

— Колегія Вишого спеціалізованого суду побачила ті порушення, на яких ми наголошували у судах — міськрайонному та апеляційному, — розповідає Ірина Трач. — Це і порушення у процедурі проведення торгів, і у діях виконавчої служби. Зокрема, колегія не побачила, щоби у судах було доведено, що мене попереджали про проведення торгів. Також виникли питання, чому не зареєстрували принесеної мною довідки про смерть чоловіка. А також — чому у торгах брали участь члени однієї родини. Сподіваємось, новий розгляд допоможе добитись справедливості.

До слова, у розв'язці цієї історії, як нам повідомляли у травні 2014 року, були зацікавлені і у самій виконавчій службі. Мовляв, все це кидає тінь на усю їхню структуру та працівників. Чиновник, теща якого придбала житло, вважав, що питання про те, хто придбав квартиру, взагалі не повинне порушуватись. Як і те, хто брав участь у торгах. Мовляв, йдеться про оприлюднення персональних даних. А розголос цієї історії у ЗМІ — це спроба тиску на нього.

— Невдовзі розпочнеться новий розгляд, — додає пані Трач. — Перше засідання буде 12 березня о 16.00 у міськрайонному суді.

Видурювали гроші... з-за ґрат

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

За трьома схемами найчастіше розводять тернополян на гроші шахраї.

За телефонні афери днями затримали злочинну групу. У спілці працювали тернопільський таксист і... двоє ув'язнених, які зараз відбувають покарання за злочини в колонії на Хмельниччині.

Окрім цих шахраїв, дуже популярною є злочинна схема видурювання чималих сум в Інтернет-продавців. Третя — зловмисники під виглядом представників Товариства Червоного Хреста пропонують пенсіонерам грошову допомогу. Лише просять розмінити купюри, бо, мовляв, немає решти. Люди міняють. Віддають справжні гривні, натомість отримують сувеніри.

Днями правоохоронці викрили злочинну групу, яка шахрайським способом видурювала у тернополян значні суми. До складу входили двоє людей, які зараз перебувають у колонії в сусідній області за інші злочини і тернопільський таксист.

Схема, за якою діяли аферисти, — проста. Двоє з колонії телефонують на домашні номери тернополян. Набирають міські номери навмання. Скажімо, 52-10-52, далі — 52-10-53 тощо, знаходять жертву, якій повідомляють, що син скоїв злочин. І вони готові за певну суму «порішати», аби уникнути криміналу. Коли людина пристає на пропозицію аферистів, домовляються, що під'їде таксист і йому мають передати певну суму. Тим часом жертву тримають на зв'язку, аби не поклати слухавки. Таксист приїжджає, забирає гроші. Перераховує частину на колонію, решту — на різні приватні рахунки.

— Щоночі шахраї здійснювали по 50-100 дзвінків, — розповідає т. в. о. начальника обласної міліції Олександр Богомол. — Завдяки спільній діяльності зі ЗМІ ми до багатьох людей донесли інформацію про злочинну схему. І добились того, що від початку року є лише два-три випадки, коли віддали злочинцям гроші. Хоч шахраї вже дісталися і до районів — телефонували до Монастирської, Кременця і Чорткова.

За такою схемою в Україні працює не одна група, кажуть у міліції. Тому, незважаючи на те,

Двоє з колонії набирають міські номери тернополян навмання. Знаходять жертву, якій повідомляють, що син скоїв злочин. І вони готові за певну суму «порішати», аби уникнути криміналу

що одну ввіймали, телефонувати продовжують.

— Ми провели оперативні заходи, і при першій же передачі грошей затримали таксиста-тернополянина, — каже Олександр Богомол. — Тоді ошукані передавали йому близько чотирьох тисяч доларів.

Міліція зараз працює зі злочинною групою, щоб повернути бодай якусь суму потерпілим. — За останній рік ми задокументували діяльність двох таких груп, — каже головний міліціонер області. — Матеріали щодо однієї вже направлені до суду. Щодо тієї, яку днями затримали, ведеться слідство.

Таксист знав, на що йде, і розумів, що робить, кажуть правоохоронці. Принаймні про це можна стверджувати з документів і матеріалів справи, які є в міліції.

— Таких за законом ми переслідуюмо нещадно, — каже пан Богомол. — Бо коли виносять по 50-70 тисяч гривень люди, яким по 80 років... Людина, яка бере ці гроші, розуміє, що робить.

Днями ошукали жителів області за іншою схемою. Шахраї називаються представниками Товариства Червоного Хреста. Ходять по домівках, шукають старших людей, обіцяють їм матеріальну допомогу. Кажуть, що не мають чим решту дати. Тому просять розмінити гроші дрібнішими купюрами. Пенсіонери міняють, віддаючи справжні гривні. Натомість їм дають сувеніри.

— Ми маємо вже підозрюваних осіб, — каже Олександр Богомол. — Але, на жаль, вони не з Тернопільської області. Будемо працювати, аби їх затримати.

За ще однією схемою дурять продавців та покупців сайтів безкоштовних оголошень. До людей, які подали оголошення, телефонують. Розповідають, що готові купити товар. Мовляв, хочемо переказати гроші, дайте рахунок. Через «Приват24» ці дані вводять. Невдовзі телефонує інша людина і, називаючись представником банку, розповідає, що з рахунку хотіли зняти гроші. Аби цьому завадити, просить повідомити код і особисті дані, щоб усе заблокувати.

— На жаль, люди пристають на пропозиції шахраїв і все розповідають, — каже Олександр Богомол. — А з їхніх рахунків «щезають» гроші. У нас навіть були випадки, що і представники міліції ставали жертвами злочинців.

РОМАНТИЧНИЙ НАСТРІЙ – НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

ВІТАЛІЙ ШЕПЕЛЄВ

Поки чоловіки готували сюрпризи, свято для коханих (чи просто готували), жінки змогли насолодитися однією з найромантичніших картин про кохання — фільмом кіностудії NBCUniversal «Знайомтесь, Джо Блек» у святковому ефірі теле-

каналу «ВОЛЯ Cine+ Legend» Саме цю стрічку абоненти компанії ВОЛЯ визнали кращою з семи романтичних кіноісторій, які канал «ВОЛЯ Cine+ Legend» показав до 14-го лютого. Крім стрічки з Бредом Піттом, у конкурсі брали участь фільми «Далеко-далеко», «3 Африки», «Куди приводять мрії», «Прості складнощі», «Ноттінг Хілл», «Кінг-Конг».

Хоча кожна з цих кіноісторій, безсумнівно, займає чільне місце в душі романтиків-кіноманів, але майже третина з чотирьох тисяч тих, що проголосували, вирішила: красень Джо Блек у виконанні Бреда Пітта — компанія для

вікенду в романтичному стилі набагато краща, ніж величезна горилла або ж зворушливий герой Робіна Вільямса. «Кінг-Конг» і «Куди приводять мрії» посіли друге і третє місце відповідно, а решта чотири фільми-учасники голосування не подолали і 10% позначки.

До речі, крім приємних вражень від перегляду, ВОЛЯ підготувала учасникам голосування ще один сюрприз — кіноподарунки, власників яких обирали випадковим чином. Переможцями розіграшу стали Ємець Юрій (Дніпропетровськ), Лісняк Марина (Краматорськ) і Дем'янов Олександр (Вінниця).

Роман Суслов, партнер консалтингової компанії «Капітал»:

НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ: ЯК ДІЯТИ

— БЛОГ

— 26 січня 2015 року Кабінет Міністрів України запровадив на території Донецької та Луганської областей режим надзвичайної ситуації та ввів режим підвищеної готовності до реагування на надзвичайні ситуації по всій країні.

Рішення ухвалене на підставі ст. 14 Кодексу цивільного захисту з метою координації органів влади для забезпечення безпеки громадян та цивільного захисту населення. Надзвичайна ситуація — це обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному

об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Режим надзвичайної ситуації спрямований на органи влади, щоб вони привели діяльність у відповідність до таких умов.

Обов'язки та права громадян під час надзвичайної ситуації Згідно з Кодексом цивільного

захисту України, громадяни мають права під час дії режиму НС:

— отримання інформації про надзвичайну ситуацію або небезпечних подій;

— забезпечення засобами колективного та індивідуального захисту і їх використання;

— звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій;

— участь у роботах із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільних формувань цивільного захисту;

— отримання заробітної плати за роботу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у разі залучення до таких робіт згідно з трудовими договорами;

— соціальний захист та відшкодування відповідно до законодавства шкоди, заподіяної

їхньому життю, здоров'ю та майну внаслідок надзвичайних ситуацій або проведення робіт із запобігання та ліквідації наслідків;

— медичну допомогу, соціально-психологічну підтримку та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних і психологічних травм.

Обов'язки під час дії режиму надзвичайної ситуації:

— дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої і технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до надзвичайної ситуації;

— вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування

засобами захисту;

— повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій та вживати заходів для рятування населення і майна до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів;

— дотримуватися протиепідемічного режиму, режимів радіаційного захисту;

— виконувати правила пожежної безпеки.

Із встановленням режимів підвищеної готовності, надзвичайної ситуації, а також у разі загрози виникнення окремих надзвичайних ситуацій або під час ліквідації їх наслідків особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту і працівники органів та підрозділів цивільного захисту несуть службу та працюють понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні.

РЕКЛАМА

ВІКНАР'OFF
МАЙСТЕР ВІКНАНИХ СПРАВ

ФІРМОВИЙ САЛОН
Відтепер пропонує регулювання та обслуговування металопластикових конструкцій.

К.Острозького 70.
(0352) 42-00-52.
(097)909-49-46.
(097)909-49-43
15 кв.м. 6/р-к "Оріон"
(0352) 51-19-25

Fenster 400 New

1850⁰⁰ грн

без подряпин, без бруду-

DANKE
Підвіконня нового покоління

Фінальний розпродаж

-25%
на декор Grigio Azzuro
Rojo Alicante
Alicante de Valencia

РАДОНІТ
Кабінети, вікна, межі стіан

175 грн
в.у. Лозовецька, 34А, 42-65-56
www.danke.ua

від 131⁴⁰ грн/м.п.

Все для дому

Каміни, топки
Мрамур, камінь

www.kamin-top.com.ua
ПТ «Вершина комфорту»
(0352) 42-05-42.
(096) 22-77-337, (050)227-19-68

від 3000⁰⁰ грн

Вхідні двері
MILANO

Виготовлені з листової сталі товщиною від 1 до 2 мм. Посилена тепло і звукоізоляція. Утеплення - мінерата. Великий асортимент МДФ накладок і панелей кольорів

м. Тернопіль,
вул. М. Кривоноса, 6
тел.: 53-05-00, (093) 315-01-65,
(097) 741-95-72

від 3 800⁰⁰ грн

VERTO
ДВЕРІ

-10% на дверні виробы та розсувні системи

Офіційний представник ТМ "VERTO"

РАДОНІТ
www.radonit.com.ua

в.у. Лозовецька, 34А, 42-65-56
(перед «Еліцентром») www.verto-doors.com.ua

від 640⁰⁰ грн*

Двері міжкімнатні
Зрошений масив сосни, натуральний дубовий шпунт. Головний виріб до 3 тижнів. Модель мас 3 види дизайну в асортименті

ПОНАД 100 ДВЕРІ БІЛОРУСЬКІ МОДЕЛЕЙ

м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо», 2 поверх)
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100

Формуємо дилерську мережу

2900⁰⁰ грн

СОЛЯНА ЛАМПА
Із природної кам'яної солі, вагом понад 250 мм, р. призначена для моделювання мікроклімату соляних печер, які використовуються з акувальною метою.

Соляна лампа - гарний подарунок рідним, друзям та собі.

http://www.solalino.ua/
Соляна кімната у Тернополі,
вул. Бродівська, 5а,
(район 6-ого магазину).

тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14

від 200⁰⁰ грн

«ЯК ГРАЄ ЛІРНИК, ГАМАНЦІ БЕРУТЬ ДВІЧІ»

Персона ■ Лірник із Рівного Андрій Ляшук переконаний, що лірники мають грати серед людей. Він дуже не любить брати участь у концертах, де треба виступати перед мікрофоном на сцені, бо це — спотворення традицій

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@20MINUT.UA

Андрій Ляшук із Рівного лише нещодавно захопився давнім інструментом — лірою. І хоча каже, що ще вчиться його опановувати, і ще не отримав своєрідного хрещення в цій професії, проте вже встиг знятися в двох фільмах, організує майстер-класи, має учнів і мало не щотижня грає серед людей. Днями він відвідав Тернопіль. Презентував новий документальний фільм «Вільні люди» в Палаці кіно і педуніверситеті. Після показу фільму пан Андрій грав мелодію, яка у фільмі представлена лише уривками, народні та історичні твори.

— Звідки у вас ця ліра?

— Її зробив мені майстер із Луцька Віктор Ішук за моїми фотографіями з історичного музею. Це копія ліри останнього волинського лірника Івана Власюка, який грав у 80-х роках минулого століття. Потім я її сам лакував спеціальним лаком, настроював.

— І як вона працює?

— Це колісна ліра. Колесо крутиться, третя об струни, і так добувається звук. Тут є три струни. Одна струна називається співаницею. Вона дає мелодію. А дві інші постійно тримають один звук — так будується акорд. Чимось це нагадує звук волинки, але то духовий інструмент, а тут — струни. Там одна дудка грає мелодію, а інші тримають акорд. А тут одна струна грає мелодію, а інші — тримають акорд.

Перший вчитель — Інтернет

— Як Ви навчилися грати?

— Взяв у руки і через п'ять хвилин загравав (сміється). Насправді в мене є певний музичний досвід. Я цікавився народною музикою. Грав на різних етнічних духових інструментах. У мене їх — ціла

колекція. Це — сопілки, фляри, поліські дудки-викрутки, японські та індійські етнічні інструменти. Але потім прийшов до ліри і так зацікавився, що цей інструмент став для мене інструментом номер один.

— Отак взяли і заграли?

— Сьогодні є багато засобів, з яких можна навчитися. Вмикаєш youtube, передивився кілька разів і вже можеш повторити. Першим моїм вчителем був Інтернет.

— Що є у вашому репертуарі?

— Традиція передбачає, що лірник має виконувати канонічні канти і псалми. У першу чергу я співаю те, що співали лірники 300 років тому — кант «Святому Георгію», про Матір Божу Почаївську, про сирітку. Але ті лірники, які мають досвід і вивчили традицію, на основі цієї поезики можуть створювати щось сучасне. Вже з'являються епічні твори про Майдан. А лірник із Сумщини Олександр Тріос склав сатиричну кобзарську пісню про московського дурня. Це сучасна лірницька пісня. Щоб мати уяву, про що традиційно лірники співали, орієнтуйтеся на пісню про сирітку. Її є багато варіантів — навіть на 40 куплетів. Я знаю волинський варіант, який співав останній волинський лірник Іван Власюк.

Подарунок на Різдво

— У чому полягають традиції лірництва?

— Я граю так, як мають грати традиційні лірники — серед людей, на вулиці. І дуже не люблю брати участь у концертах, де тебе оголошують, ти виходиш і граєш перед мікрофоном. Це — спотворення традицій. Традиція, це коли сидиш на вулиці, коли можна близько спілкуватися, навіть доторкнутися до інструмента, відчуті вібрацію звуку. Такий інтерактив — ось це справжня традиція. До речі, про

традиції. Лірником не просто колись було стати. Це все одно, що тебе висвячують. Треба отримати визвілку — спеціальний дозвіл від досвідченіших побратимів. Спочатку треба вчитися у майстра, постійно ходити за ним, тільки потім тобі дозволяють мати цей інструмент, дають дозвіл і ти стаєш лірником.

Ліру, з якою Андрій Ляшук був у Тернополі, йому зробив майстер із Луцька за фотографіями інструмента останнього волинського лірника Івана Власюка

традиції. Лірником не просто колись було стати. Це все одно, що тебе висвячують. Треба отримати визвілку — спеціальний дозвіл від досвідченіших побратимів. Спочатку треба вчитися у майстра, постійно ходити за ним, тільки потім тобі дозволяють мати цей інструмент, дають дозвіл і ти стаєш лірником.

— І у вас теж був такий шлях?

— Аякже. Я досі вчуся. Ще тільки планую отримати визвілку. Це відбувається на Трійцю, збираються братчики і слухають. Це як іспит. Мусиш 12 псалмів знати, думу заспівати, і тоді вони кажуть, чи можна називати себе майстром, лірником.

— Скільки ж часу ви граєте?

— Уперше взяв у руки ліру зовсім недавно — у 2012 році. Це було

напередодні Різдва. Вона потрапила до мене, як подарунок із неба. Майстер, який зробив цей інструмент, чув, що я хочу мати ліру. Він мені телефонує перед Різдвом, 6 січня, і каже, щоб я зустрівся автобусом, бо у ньому приїде ліра. Якщо мені сподобається, то ми домовимося. Таким чином я отримав свій перший інструмент. І вже другого дня я грав колядки на цій лірі. Це був той інструмент, що у фільмі. А от у Тернопіль я приїхав з іншою лірою.

— Крім цієї мандрівки, знятої у фільмі, вас часто можна побачити на вулицях Рівного?

— У Рівному я люблю часто грати в парку, не для заробітку, а просто пограти серед людей. А останнім часом у мене є прекрасна нагода пограти, бо в нас

волонтери збирають гроші для армії і роблять просто на базарі волонтерську співанку. Чіпляють банер, ставлять підзвучку і просять виступати. Щонеділі я приходжу туди і на цьому ярмарку граю. Це так органічно виглядає, як колись. Продавці уже мене впізнають і замовляють пісні чи про сирітку, чи повстанську пісню. І це дуже класно. Це зовсім інше сприйняття, ніж коли я виходжу на сцену і так пафосно співаю у мікрофон.

Гаманці виймають двічі

— Чи можна заробити лірництвом? Десять у фільмі звучить фраза, що лірник ніколи не був голодним.

— Лірник завжди мав гроші. Навіть волонтери кажуть, що коли на таких акціях звучить ліра, люди двічі виймають гаманець.

— Ви і майстер-класи організуєте?

— Так, людям це цікаво. Я ще сам вчуся, але в Рівному є хлопці, які хочуть вчитися. Мене вмовляють, щоб у Палаці для дітей і молоді їх трохи вчив. Поки пробую це робити, не знаю, чи вдасться це робити на постійній основі.

— У вашій родині були лірники?

— На жаль, ні. Але з музикою пов'язані родичі — мій батько грав на багатьох інструментах, також дід, інший дід вірші писав. З лірників я, мабуть, перший.

— В Україні небагато людей, які вміють грати на лірі. А на Тернопільщині є такі?

— Я знайомий з Мироном Постольном із села Жуки Бережанського району, це кілька кілометрів від Бережан. Він повернувся в Україну з Англії, дуже цікава особистість. Грає і на лірі, і на бандурі. Якось він збирав художників для пленеру, я приїжджав спеціально і грав для них, а вони малювали ліру, лірників.

— Вас ще щось пов'язує з Тернопільщиною?

— Моя дружина — з Кременця. Є родичі у Тербовлі.

ДОВІДКА

Андрій Ляшук народився в 1969 році у Ковелі Волинської області. Закінчив Рівненський інститут культури, мешкає у Рівному. Власник рекламної фірми, займається дизайном, поліграфією.

У кріпацькому селі — переляк, у козаків — подяка

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@20MINUT.UA

Про враження від зйомок фільму «Вільні люди» ділилися під час прем'єри у Тернополі режисер стрічки Ганна Яровенко і один з головних героїв стрічки лірник Андрій Ляшук.

Як розповіла режисер, коли знімала фільм про лірників, думала, як зараз у країні, де є засилля російської попси, шансону, сучасні українці будуть реагувати на таких українських музик. Тож вони ніде нікому не повідомляли про свій прихід, у яке село поїдуть чи в яку школу підуть. Виходили на автобусній станції, запитували, де є школа, і йшли туди. І в ре-

альному часі усе знімали.

— Ми побачили, що собою являє Україна й українці, що є люди вільні, з вільною свідомістю, а є «кріпаки», такі, що проганяють і кажуть, що це провокація, яка йде з 60-х років з Америки, — розповідає Андрій Ляшук. — От реальний приклад про два села, де ми знімали. Одне село колись було козацьким, і там такі традиції збереглися досі, а інше село було кріпацьким. Як нам розповідали, навіть хлопці з цих сіл між собою ворогували. У часи революції кріпацьке село пішло за будьонівцями, а козацьке — до Махна. І те саме тепер: ці села — дві свідомості. Ми заходимо в те кріпацьке село — там

просто переляк. А це було ще перед Майданом. Директор подумала, що наш прихід — це провокація. І зовсім інша реакція була в іншому селі — нас запросили на лінійку, то був День учителя, ми виступаємо, учні там шасливі. Потім 10-річна дівчинка, яка знайшла мене в соцмережі, надіслала мені твір, який вона написала з української мови, і запитувала: нормально написала чи ні. Називався твір «Кобзарі в нашому селі».

Група лірників підходила до будь-кого, могла попроситися заграти і на подвір'ї.

— От дивимося, баби на городі буряки обрізають, підходимо і питаємо, чи можна їм заспівати,

або заходили у двір до людей чи в школу, чи на ярмарок, — пригадує Андрій Ляшук. — Мене дуже добре на ярмарку сприймали, підійшли, навіть підспівували. А деякі люди з дворів проганяли, мовляв, ми напрацювалися, не хочемо, не треба, ідіть собі хлопці.

А в одному з сіл, де колись був з десяток лірників, знімальна група вирішила піти на дискотеку.

— Саме в Косенівці, як нам сказали, була найкрутіша дискотека, туди навіть з Умані приїжджають, — пригадує режисер. — І ми вирушили туди. Дивовижна річ там трапилася. У залі танцюють дві дівчини, а все „культурне життя” — зовні. Хлопці на вулиці

курять, п'ють пиво. І тут до їхньої компанії підходить лірник. Андрій дістав ліру, і реакція цих хлопців нас вразила. Коли Андрій запитав, хто хоче пограти, тут виходить один хлопець. Видно, що не зовсім тверезий, але починає крутити ліру і грати. Андрій з ним починає говорити. І виявилося, що в його сім'ї всі чоловіки мали прізвисько Лірник — і він, і батько, і дядько. Його прадід був лірником, і від нього пішло таке прізвисько. Той хлопець уперше взяв у руки ліру й одразу загравав. Можливо, це десь на генетичному рівні було. Тобто сприйняття людей було досить різне. Скажімо так: не всі пройшли тест на українця.

«МИ — У ПОШУКУ СПРАГЛИХ ДУШ...»

Віра ■ Будівля Новоапостольської церкви на вул. Збаразькій, 8а у Тернополі — місце, повз яке щодня проходять і проїжджають тисячі жителів нашого міста. Вона примітна самотніми архітектурними контурами, та це не головне

АРХІВ НОВОАПОСТОЛЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ (2 ШТ.)

Всеукраїнські Дні молоді — нагода до молитви, навчання, розваг і спілкування, каже окружний старійшина Новоапостольської церкви Павло Бих (справа)

«Будівля стає церквою лише тоді, коли у ній перебувають люди», — наголошує окружний старійшина Новоапостольської церкви Павло Бих.

Із тернопольянином, який уже понад 20 років здійснює духовне служіння у цій Церкві й очолює округ із семи областей Західної України, ми говоримо про радості й турботи цієї християнської конфесії.

— **Ваша Церква має особливу назву — як вона з'явилася і що означає?**

— Церква називається Новоапостольською, бо слово «нове» узагалі є біблійним. Ісус Христос приніс «нову повновладну науку». Далі — «Новий Заповіт», «нова Заповідь», «нове Небо і нова Земля», «новий світ». Був апостольський час, потім — час без апостолів. Однак ми не вважаємо себе протестантською Церквою, яка виникла на гребені протесту проти Католицької церкви. Натомість ми є послідовниками перших євангельських християнських громад, які очолювали апостоли. На початку XIX ст. Бог створив сприятливі суспільні умови для запровадження біблійного «лаодекійського часу» (часу народовладдя), саме тоді відбувся неабиякий духовний підйом і розпочався час відновлення апостольського служіння. Багато віруючих тоді, досліджуючи Святе Письмо, натхненні Святим Духом, бажали внести до існуючої християнської церкви елемент апостольського служіння, апостольства. Вони міркували: Ісус Христос запровадив апостольське служіння і наділив апостолів особливими повноваженнями: звіщати Євангеліє, хрестити віруючих, у тому числі Святим Духом, здійснювати й інші таїнства та готувати вибрану Церкву-Невісту до Його Другого Пришестя. Однак чому втрачено апостольство — це перше, як наголошував апостол Павло, служіння Церкви? Вони збагнули необхідність та важливість відновлення святого апостольського служіння. Церква оформилася у 1835-му і спершу називалася «Католицька апостольська церква». Ми свято дорожимо служінням апостолів. Не апостолами, як людьми, а цим важливим церковним служінням! Дослідники Біблії говорять, що у ній опосе-

Богослужіння з нагоди вдячності за врожай у Новоапостольській церкві у Тернополі

редковано чи прямо згадується про 21 апостола. Коли мене запитують, якою є наша Церква, я коротко відповідаю — євангельською й апостольською.

— **Коли саме прийшла «Новоапостольська церква» до Тернополя?**

— У Тернополі формування громади Новоапостольської

пада 1999 року. Під час освячення був присутній тодішній міський голова.

— **Скільки вірних відвідують тернопільський храм?**

— Громада у Тернополі невелика — не більше 100 осіб приходять на святкові Богослужіння. У нашій церкві є настоятель, троє священників і диякон. Є

— **У нашій Церкві ми акцентуємо увагу на понятті особистої відповідальності. Тобто не пастор, не Церква нав'язують віруючому певні думки. А він сам, слухаючи Слово Боже, читаючи Святе Писання, вирішує...**

церкви розпочалося ще наприкінці 1989-го. Перший місіонер, який прибув у наше місто, був з Австрії. Це Йозеф Блеккенвегнер. Офіційно громада була зареєстрована на межі 1991 і 1992 років. Церква на вул. Збаразькій була освячена 14 листо-

також осередки у Бережанах і Підволочиську.

— **Поясніть, будь ласка, у чому особливість «Новоапостольської церкви»?**

— Любов, радість, упевненість у завтрашньому дні та позитив — це характерні риси нашої Цер-

кви. Наша мета — звіщати радісну звістку, Євангелія, кликати людей до спасіння — і крапка. Ми не порівнюємо себе з іншими конфесіями, не прагнемо бути кращими від них. Ми не претендуємо на виключне право на спасіння і з неабиякою повагою й толерантністю ставимося до віруючих будь-якої конфесії. Віруючі Новоапостольської церкви не очікують тремтливо на Страшний суд, а плекають живу надію і готуються до Другого пришестя Ісуса Христа.

У нашій Церкві ми акцентуємо увагу на понятті особистої відповідальності кожного члена. Тобто не пастор, не Церква нав'язують віруючому певні думки. А він сам, слухаючи Слово Боже, читаючи Святе Писання, вирішує і несе відповідальність за свої вчинки перед Богом і людьми. Ми кажемо: «Ти слухаєш Слово Боже, а тепер приймай рішення, як маєш чинити!». А це —

непросто... Виходячи з цього, Церква не може заборонити чи не заборонити, наприклад, носіння зброї, тютюнопаління чи вживання спиртних напоїв. Загалом ми робимо особливий наголос на Божих Милості і Благодаті. Коли ми виконуємо все залежне від нас, то сподіваємося на спасіння, прерогативою якого є Ісус Христос. Загалом просто-та, зрозумілість та урочистість притаманні нашій Церкві. У нас всі обряди безкоштовні, такси немає. Кожен, згідно зі своєю вірою, у тайні опускає до скриньки суму, яку вважає за потрібну. Навіть скриньки у нашій Церкві стоять так, щоб ніхто не бачив, скільки жертвує людина. Вона, якщо не має звідки, може й не жертвувати. Адже, окрім фінансових пожертв, є інші — прибирання у церкві, благодійна діяльність тощо... Щодо фінансової пожертви ми орієнтуємося на біблійну десятину.

— **Якого календаря дотримуетесь?**

— В Україні живемо за місцевим церковним календарем. Але насправді рішення про те, коли святкувати важливі релігійні свята, вірні приймають самі. Ми перебуваємо у пошуку спраглих душ, тих людей, які шукають Бога, прагнуть ще більше поглибити свої знання з Біблії, осягнути ще більшої духовності і, коли Господь повернеться, належати до «первенців Ісуса Христа», що зазнають блаженного спілкування у славі разом з Триєдиним Богом.

— **Як складаються взаємини з іншими конфесіями?**

— Ми ставимося з надзвичайною повагою до всіх конфесій. Нам суворо заборонено чи з вітара, чи у побуті критикувати інших. Якщо служитель зробить таке, його попереджають, можуть навіть позбавити сану.

— **Вкажіть головні проекти (благодійні, просвітницькі, евангелізаційні, молодіжні тощо), які втілюєте?**

— Торік був Міжнародний День церкви у Мюнхені, куди їздили наші вірні. Громада у Тернополі невелика, тож можливості її — мізерні. Наша Церква допомагала центру протезування, онкодиспансеру у нашому місті. Віруючі на побутовому рівні збирають пожертви для воїнів АТО і постраждалих. Біженців із Донецька й інших міст прийняла жита наша Церква у Харкові. В Україні щороку, окрім 2014-го, проводимо День молоді. Є вікторини, читання Біблії, художня самодіяльність, благодійні акції тощо. Але ми про це неохоче говоримо публічно.

— **Які проблеми маєте в області?**

— Проблем із владою немає жодних. Є люди, які щодо нас використовують слово «секта», але ми добре знаємо, що перших християн також називали сектантами. І в Біблії написано, що за вашу віру «вас будуть ненавидіти».

— **Чи є у вас друковані ЗМІ? Інтернет-сторінки?**

— Випускаємо щомісячний журнал «Наша апостольська сім'я», маємо сайт: nak.org.ua. Вони й розповідають про життя Новоапостольської церкви.

АБИ НАРОДЖУВАЛОСЬ БАГАТО ДІТОК

Діти ■ Аналітики стверджують, що зростання народжуваності може забезпечити адекватне законодавство через нормальну навчальну інфраструктуру, захищеність жінки і трудові гарантії. Тернополяни ж кажуть, що потрібен мир, стабільність і вигідні умови кредитування

Тернополянка Ольга Старик має двох донечок — Вікторію та Анну. Жінка каже, що єдиною вагомою причиною для зростання народжуваності є благополуччя у родині та країні

СВІТЛАНА ЧЕРНЕЦЬКА, 0-98-836-92-47, SWITLANA.CZERNETSKA@20MINUT.UA

Підвищення народжуваності завжди стоїть у числі пріоритетів розвитку європейської держави. Причина цілком зрозуміла — зменшення кількості народжених дітей і старіння нації. В Україні проблеми схожі, хоча у нас старіння нації не є «коренем зла». Адже наша висока смертність, особливо серед чоловіків, є певною мірою феноменом.

У декрет — за чергою

Одна з причин низької народжуваності, підтверджують дослідження аналітиків, — незахищена жінка. Це виглядає дивним, але саме у скандинавських країнах, де законодавство урівнює у правах чоловіка та жінку, де жінка не відчуває гендерних утисків і має більше шансів на гідне працевлаштування без зайвих умовностей, народжуваність зростає.

У Скандинавії чоловіки та жінки мають іти в декрет за чергою. Наприклад, у Швеції, де дають 480 днів декретної відпустки, їх можна розділити порівну між чоловіком та жінкою. З маленькою умовою — чоловік повинен відбутися не менше двох місяців декрету,

інакше вони «згоряють». В Ісландії ця квота — три місяці. У Норвегії з 54 тижнів мати мусить бути з дитиною дев'ять тижнів, а батько — шість. Решту — за згодою.

— Таким чином, жінка не «зависає» в декреті, втрачаючи професійні навички і самооцінку, — коментує аналітик Інформаційної кампанії «Сильніші разом!» Денис Горбач. — Саме тому жінка не відчуває, що народження дитини негативно позначиться на її професійній діяльності і «викине» з суспільного життя надовго. Тому там народжують охоче, маючи трудові гарантії.

Аналітики стверджують, що проблемою може стати і гендерний аспект в оплаті праці, тобто необгрунтована різниця в оплаті аналогічної роботи, яку виконує жінка та чоловік, а також «скляна стеля». Тобто відсутність шансів для жінки піднятися вище якоїсь конкретної посади на підприємстві. Мовляв, якщо ці факти наявні, то жінка двічі подумает, чи варто їй народжувати. Бо ж після виходу з декрету повертатися на малооплачувану і неперспективну роботу не вигідно. Тому й стоїть питання — діти чи кар'єра. Вибір останніми роками все частіше роблять на користь останньої.

«Дитсадком забезпечимо»

Ще одне твердження щодо того, що впливає на народжуваність, — це наявність доступних дитсадків, якісних умов перебування у них та адекватної оплати за це. Адже тоді батьки можуть бути спокійними за свою дитину, продовжувати заробляти гроші і забезпечувати родину.

— Я дитину в садок не віддам! Краще сама з нею сидіти — і навчу всього, що треба, — каже тернополянка Оксана Годун.

Донечка Іринка була для пані Оксани дуже очікуваною, тому й жінка хвилюється за свою малечу особливо сильно. Співрозмовниці визнає, що балує дитину і що вона без мами — нікуди. Тож питання про відвідини садочка не ставлять на порядок денний — бояться, що дівчинка не схоче туди йти.

— Та й, зрештою, уже кілька років усі говорять на форумах, що у садочках бракує місць, — додає пані Оксана. — Ліжечка ставлять впритул, та й докуповувати треба стільки всього — подушки, ковдри. Групи переповнені. Минулого року 38 чоловік у групі було. То як ті вихователі встигнуть за таких умов за моєю дитиною догляну-

ти? Краще вже побути в декреті, але доньку до школи підготувати.

Таких мам — чимало, стверджує заступник начальника управління освіти і науки Раїса Сауляк. Мовляв, багато хто обирає виховання дошкільняти поза садком. Дітей, які стоять на обліку, але не ходять у садочок, у Тернополі аж 500.

— У місті є 38 садочків, один з них — приватний, а один — відомчий. Сукупно в них навчається понад 11 тисяч дітей, — повідомляє пані Сауляк. — Це орієнтовно 80% від загальної кількості дітей дошкільного віку. Решта з різних причин до садочка не ходять.

Раїса Сауляк стверджує, що зв'язку між зростанням народжуваності та кількістю дитсадків немає. Мовляв, народжуваність у місті цілком на нормальному рівні і залежить скоріше від внутрішніх обставин родин, ніж від зовнішніх факторів.

— Я ось що скажу молодим родинам: «Ви народжуйте, а ми садочками діток забезпечимо», — усміхається пані Сауляк.

Ціна питання — 41280 гривень

Безумовно, свідоме планування родини передбачає розрахунок й економічного аспекту — не лише

народити, а й у скільки обійдеться вивовати, одягнути, прогудувати маленького громадянина. Тому сім'я спершу планує бюджет і оцінює, наскільки можна розраховувати на державу і наскільки — на себе.

— Із 1 липня 2014 року змінився розмір виплат від держави на народжену дитину, — каже начальник відділу прийому громадян управління соціальної політики міськради Уляна Микитюк. — Тепер розмір виплати не залежить від того, перша це дитина, друга чи третя. Для усіх — це 41280 гривень, перша виплата становить 10320 гривень. Потім щомісяця — по 860 гривень на особовий рахунок протягом трьох років.

Жінка стверджує, що виплати — це важливо і що для багатьох родин у період, коли розмір виплат різнився, залежно від кількості дітей, виплата розміром 50 тисяч була хорошою мотивацією народити третю дитину.

— Давайте підрахуємо бюджет на дитину, — каже мама двох донечок Ольга Старик. — Вагітність і пологи — дороге задоволення! За час вагітності потрібно пройти безліч аналізів та УЗД-досліджень — разом це близько 1500 грн. Плюс вітаміни для вагітних та інші медикаменти. А якщо вагітність пробігає з ускладненнями і потрібна госпіталізація, то тут суми рахують тисячами. Пологи в нас безкоштовні, але з власним пакетом медикаментів, стерильним спецодягом для медиків, навіть ваткою і спиртом!!! У мене у 2013 та 2014 році були кесарські пологи — у середньому на всі ліки я витратила по 3000 грн.

Окрім того, потрібно придбати для дитини ліжечко (2000 грн), візочок для прогулянок (3500 грн), ванночку (600 грн), одяг, підгузки, засоби гігієни, пляшечки-сосочки...

Далі жінка розповідає про щомісячні витрати. При найбюджетніших розрахунках місячна витрата на підгузки — 1040 гривень, на суміші — 600-1500 гривень, на каші, соки і пюре — 500-600 гривень.

Пані Ольга усвідомлює, що родина повинна розраховувати при плануванні сім'ї передусім на власні сили. Адже, за її словами, виплати на народження — лише допомога, доповнення від держави, а не повне утримання. Тож не потрібно з цим плутати і цього вимагати.

Треба створити позитивний імідж багатодітної родини

СВІТЛАНА ЧЕРНЕЦЬКА, 0-98-836-92-47, SWITLANA.CZERNETSKA@20MINUT.UA

З приводу покращення показників народжуваності кожен має свою позицію, однак основними факторами тернопільські фахівці та мами вважають не економічні, а морально-суспільні показники

Суша статистика демонструє, що протягом останніх п'яти років народжуваність трималась на приблизно однаковому рівні — від 11717 народжених у 2014 році до 12200 у 2012-му. Тобто у середньому за рік в об-

ласті народжується приблизно 12 тисяч дітей, плюс-мінус 200 чоловік.

— Для того, аби в країні зростала народжуваність, треба створити позитивний імідж багатодітної родини, — каже начальник відділу методичного забезпечення соціальної роботи ОДА Світлана Шимчук. — Люди мають бачити хороший приклад — щасливі великі родини. Тоді й створюється такий собі запит суспільства на багатодітність. Позитивним прикладом є родина нашого президента. Коли дивишся на таку родину, спрацьовує аналогія: усвідомлюєш, що це — правильно.

Тернопільські мами кажуть, що лише позитивного іміджу — замало, але і не перекладають вину за невисоку народжуваність на плечі держави.

— Держава не може повпливати на рішення людини стати мамою чи татом, але може і мусить створити найкомфортніші умови для того, аби таке рішення саме по собі виникло, — каже мама двох дітей Ольга Старик. — Мир, робочі місця, привабливі умови кредитування для молодих сімей та достатнє фінансування медицини, освіти і культури — ось справді вагомі фактори від держави, які посприяють тому, аби

народжувалось більше діток. Як на мене, найпростішим і найсуттєвішим є саме житлове кредитування молодих сімей. Адже мало хто задумується про народження третьої дитини, якщо живе в однокімнатній квартирі.

А загалом народжуваність залежить від почуття щастя, впевнена жінка. Мовляв, якщо людина здорова, задоволена своїм життям, має впевненість у завтрашньому дні, а також мрії і віру у їх здійснення, то і діток хоче мати більше.

Кажучи це, жінка усміхається, бо теж хотіла б із часом народити третю дитину — сина. До заміж-

жя планувала велику-велику родину — аж вісьмох малюків, але зараз каже, що дещо переоцінила свої можливості.

ДОВІДКА

Скільки дітей народжується на Тернопіллі

За даними Головного управління статистики в області

Рік	Кількість народжених
2014	11 717
2013	11 800
2012	12 200
2011	12 000
2010	11 872

БЕЗЛАДНИЙ СЕКС — ПРИЧИНА БЕЗПЛІДДЯ

Інфекції ■ Трихомоніаз передається статевим шляхом і може стати причиною розвитку простатиту у чоловіків і безпліддя у жінок. Захворювання може протікати безсимптомно, але потім показати себе в «усій красі»

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ,
 0-97-445-82-67,
 NATALIYA.BURLAKU@20MINUT.UA

Таку підступну хворобу, як трихомоніаз, обов'язково потрібно лікувати. Інакше ускладнення, які можуть виникнути внаслідок неї, дуже небезпечні для людського організму.

Трихомоніаз — інфекційне захворювання, яке передається статевим шляхом і вражає сечостатеву систему. Збудником цієї хвороби є найпростіші жгутикові мікроорганізми *Trichomonas vaginalis*, які паразитують у тілі людини. Серед хвороб, що передаються статевим шляхом, саме трихомоніаз — найпоширеніша. Близько 10% населення земної кулі має цю недугу. У різних країнах

і соціальних групах ступінь зараженості трихомоніазом становить від 2% до 40%. Найбільше випадків цієї хвороби реєструють у жінок від 16 до 35 років. Проте це зовсім не привід розслаблятися іншим категоріям населення.

Найпоширеніший шлях зараження інфекцією — статевий акт, розповідає лікар-терапевт Валентина Супрунюк. Іноді можна заразитися й побутовим шляхом, але така ймовірність дуже низька. Часом бувають випадки інфікування під час проходження дитини через родові шляхи.

— Інкубаційний період розвитку хвороби становить від одного до чотирьох тижнів, — продовжує лікар — У жінок найбільше вражається піхва, а в чоловіків — сечовипускальний канал і простата. Трихомоніаз може супроводжуватися характерними проявами, а може протікати безсимптомно. Людей, в організмі яких тривалий час, ніяк не проявляючи себе, перебувають трихомонади, називають трихомонадоносцями. Як правило, носіями інфекції є чоловіки. Якщо чоловік має сильний імунітет, у нього хвороба може не проявлятися протягом тривалого часу. У представників чоловічої статі безсимптомний перебіг хвороби згодом переходить у хронічний простатит. Загальними ознаками трихомоніазу є гнійні виділення з неприємним запахом, часте сечовипускання і біль при ньому, статеві контакти стають болючими.

Як у жінок, так і у чоловіків, трихомоніаз може стати причиною різних захворювань сечостатеві системи. У чоловіків трихомонади провокують такі захворювання, як простатит, уретрит, у жінок — вульвіт, цистит, ендометрит тощо. Якщо хворобу запустити, вона може спричинити безпліддя. Тому дуже важливо при перших симптомах захворювання звернутися

по допомогу до фахівця.

Як запобігти появі недуги? Перш за все, за словами пані Супрунюк, слід уникати випадкових статевих контактів. При інтимній близькості з непостійним

партнером потрібно користуватися презервативами.

І жінки, і чоловіки хоча б раз-два рази на рік повинні проходити огляд у гінеколога чи уролога. Завдяки прогресивним методам ме-

дики легко можуть виявити наявність тієї чи іншої патології і розпочати її лікування ще на початковому етапі, а не тоді, коли вона вже призвела до серйозних проблем зі здоров'ям.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Ружена ВОЛЯНСЬКА (27 р.),
 засновник Лікувально-діагностичного центру ТзОВ «Румед-Т»:

ти жодного результату. Трихомоніаз може спричинити розвиток цукрового діабету, а також стати причиною появи онкологічних процесів.

У гострій формі, коли збудник інфекції перебуває в людському організмі від двох тижнів до місяця, конкретно підібрана медикаментозна терапія дозволяє повністю позбутися хвороби. Хронічний трихомоніаз — це уповільнений запальний процес, що може тривати кілька місяців, мати мізерну симптоматику з періодами ремісії та загострення. Лікування в такому випадку може бути довготривалим. Фактична хронічна форма трихомоніазу вважається невиліковною.

Діагноз урогенітального трихомоніазу встановлюється при обов'язковому виявленні *T. vaginalis* шляхом лабораторного дослідження. Для лабораторної діагностики трихомоніазу застосовують такі методи: дослідження вологого препарату; дослідження препарату, пофарбованого 1%-ним розчином метиленового синього і за Грамом;

культуральне дослідження. Для діагностики трихомоніазу в наших сучасних лабораторіях ми використовуємо метод прямої імунофлюоресценції (ПІФ) для виявлення антитіл до збудника інфекції у крові хворого. Результат обстеження дає змогу розрізнити, яка форма перебігу хвороби — гостра чи хронічна. Ще один метод — мазок на цитологію — це лабораторне мікроскопічне дослідження виділень із піхви. Культуральний метод дає можливість виявити кількість збудників і чутливість до антибактеріальних препаратів.

Парам, які планують вагітність, рекомендуємо обов'язково пройти вищеприписане обстеження. Окрім того, чоловікам необхідно також зробити спермограму для того, аби перевірити дітородну функцію. У нас також є послуги гінеколога та уролога.

Європейський лікувально-діагностичний центр «Румед-Т». Адреса: м. Тернопіль, вул. Шашкевича, 3 (вхід із двору «Старої піцерії»).
Центральна лабораторія з пунктом забору крові. Адреса: вул. Вишневецького, 1, прим. 53 (за церквою Святого Петра і Павла).

ДОВІДКА

Симптоми трихомоніазу у жінок:

- зеленувато-жовті виділення з піхви з запахом
- свербіж і печіння в статевих органах
- біль при сечовипусканні
- болючі статеві контакти
- поява ерозій слизової оболонки піхви

Симптоми трихомоніазу у чоловіків:

- пінисті або гнійні виділення з сечовипускального каналу
- біль при сечовипусканні

РЕКЛАМА

Вітаю всіх жінок із найпрекраснішим святом весни - Міжнародним жіночим днем 8 березня!

Від усієї душі бажаю Вам величезного жіночого щастя, миру, любові і добра!

З повагою, директор ТОВ «ВВС-Буд» Маринівський В.В.

Stimex engineering group
 Тов Стімекс Інженерінг Груп

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:
 ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМИСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ
 ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ

підбір обладнання, енергоаудит, шефмонтаж, ціни від виробника

+38 0536 700 857, (067) 914 01 99 stimexeng.com

11% 23% 12%

Universal Bank
 Партнер сьогодні. Партнер назавжди.

ДЕПОЗИТ «ЧЕМПІОН»

ПЕРЕМОЖНА ПРОПОЗИЦІЯ ДЛЯ ВАШИХ ГРОШЕЙ
 строк — 45 днів • високі ставки • надійний банк

м. Тернопіль; вул. Білецька, 1А

0 800 300 200
 www.universalbank.com.ua

ЧИМ ПРОСТИША ЇЖА, ТИМ КРАЩА?

Діти ■ На переконання працівників галузі освіти та міської санепідемслужби, в усіх садочках Тернополя дітям забезпечують якісний повноцінний харчовий раціон. Утім, батьки говорять про збідніле меню та брак вітамінів

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@20MINUT.UA

Питання харчування малечі у дитячих навчальних закладах завжди цікавило тернополян. Батьківська плата цього року зросла, але чи змінилося при цьому щось у раціоні дітей?

Про те, хто і наскільки якісно організовує харчування у навчальних закладах, говорили під час традиційного чату-дискусії, який відбувся у п'ятницю, 6 березня.

Після кількох фактів отруєння дитсадках, про які ми писали раніше на шпальтах газети, міська рада створила комісію для комплексної перевірки всіх дошкільних навчальних закладів міста. Комісія встановила, що станом на 21 січня зареєстровано 17 випадків захворювання серед дітей, 11 з них — у дошкільних навчальних закладах №38 і шість випадків — у №16. Згідно з результатами лабораторних досліджень, збудником була ротавірусна інфекція.

За попередніми даними епідеміологічного дослідження, виявлені розбіж-

ності у представленій супровідній документації із записами в книзі складського обліку, що викликає сумніви стосовно якості сировини. Встановлені також інші порушення вимог санітарного законодавства. Після вивчення питання постачання харчових продуктів у дитячі садки та через відсутність нормальної супровідної документації міська санепідемслужба винесла кілька постанов — «Про заборону постачання курячих яєць», «Про заборону постачання яловичини, печінки у дитячі навчальні заклади», «Про заборону постачання молока та молочної продукції».

Головний спеціаліст міського управління Головного управління Держсанепідслужби в Тернопільській області Тетяна Мандрик наголосила на тому, що були виявлені лише дрібні порушення, в основному, пов'язані з оформленням картотеки.

На питання, чим годували дітей у той час, коли міська санепідемслужба на два тижні забо-

Під час чату поговорили про збільшення вартості харчування в дитсадках, а також про зміни у меню та вимоги щодо організації харчування дітей

ронила постачати в дитячі садки вищевказану продукцію, гості чату не могли відразу відповісти. Пані Мандрик сказала, що одні продукти заміняли іншими, згідно з таблицею взаємозаміщення. Пані Антонюк додала, що заборона була тимчасовою.

— У кожному закладі є певний запас продуктів, які можуть довго зберігатися, — каже вона. — Є чітко визначений перелік харчів, запас яких можна легко створювати. Зовсім не обов'язково, щоб дитина щодня їла печінку. Її легко

можна замінити м'ясом.

Постачання молока, за словами чиновниць, заборонили лише в садочку №38, тобто там, де були

порушені умови його зберігання. Наразі всі проблеми врегульовані. Супровідна документація відповідає вимогам закону.

ГОСТЯМИ ПРОГРАМИ БУЛИ:

1. Головний інспектор відділу дошкільної, середньої та позашкільної освіти управління освіти і науки міської ради Ірина Антонюк.
2. Головний спеціаліст Тернопільського міського управління Головного управління Держсанепідслужби в Тернопільській області Тетяна Мандрик.
3. Головний спеціаліст Департаменту освіти і науки облдержадміністрації Вікторія Мельничук.

НАЙЦІКАВІШІ ВІДГУКИ З САЙТУ [HTTP://TE.20MINUT.UA/NEWS/10434507](http://te.20minut.ua/news/10434507)

Василина

Я лакто-вегетаріанка і збираюся так виховувати своїх дітей. Як водити дитину в садочок, адже там усі харчують однаково. А що робити діткам, у яких алергія на певні продукти чи просто не подобаються якісь страви?

Ірина Антонюк

У садках дитяче дієтичне харчування — за показами лікаря. Якщо спеціаліст надав таку рекомендацію, отже, у дитячому садку такій дитині організують дієтичне харчування. Але воно більше стосується не вибору страв, а технології їх приготування. Якщо в малечі є алергія на певні продукти (мед, яйця), то їх виключають з раціону.

Тетяна Мандрик

Винятково вегетаріанська їжа для дітей — шкідлива. Адже для нормального росту, фізичного й розумового розвитку малюкам необхідні страви як рослинного, так і тваринного походження. Якщо в конкретної дитини є алергія на певні види продуктів, батьки повинні надати в дошкільний заклад довідку від педіатра.

Читач

Хто відповідає за організацію харчування в навчальних закладах?

Ірина Антонюк

Відповідальність за організацію харчування в садочку несе її завідувач. Вона повинна знати, чим і як годують дітей.

Вікторія Мельничук

Відповідальність за організацію та безпеку харчування в навчаль-

них закладах, згідно із законом, несе орган місцевого самоврядування, якому підпорядкований певний заклад, а також керівник установи — завідувач садочка чи директор школи.

Від редакції

Як відбуваються закупівлі продуктів харчування?

Ірина Антонюк

Відбуваються тендерні процедури, на яких обирають підприємців, котрі постачають продукти харчування у навчальні заклади. Керівник закладу приймає ці продукти відповідно до нормативних документів, вимог чинного законодавства, санітарних норм і правил, інструкцій з організації харчування у ДНЗ. Усі продукти обов'язково мають супровідні документи, які підтверджують їх безпеку та якість.

Вікторія Мельничук

Є постанова Кабміну №1591 ще від 2004 року, у якій затверджені норми для дітей різних навчальних закладів. Цим документом визначено, у якій кількості і які продукти харчування обов'язково повинні бути у дитячому меню. Є також інструкції з організації харчування у дитячих дошкільних навчальних закладах, які передбачають усі нюанси меню. Окрім цього, батьки також можуть долучатися і давати свої рекомендації. Є батьківський комітет, який може вносити певні пропозиції стосовно харчування дітей.

Тернополянин

Які страви є забороненими для дітей?

Тетяна Мандрик

Зазвичай це продукти, які швидко псуються, з небезпечним вмістом або ж ті, які мають не дуже безпечну, сумнівну технологію виробництва. Організм дітей дошкільного віку є специфічним. Деякі страви, які подають у садочку, вимагають навіть подвійної термічної обробки. Чим простіша їжа, тим вона краща й безпечніша. Хоча дуже багато сучасних батьків цього, на жаль, не розуміють.

Від редакції

Чи відрізняється меню в звичайному та приватному садочках?

Тетяна Мандрик

У приватному садочку збільшені порції. Харчування там чотириразове, у звичайному садочку — триразове. Однак і приватний дошкільний навчальний заклад дотримується всіх вимог законодавства щодо організації харчування.

Анонім

Шановні спеціалісти! Завітайте, будь ласка, в 29-ту школу. Там є проблеми з харчуванням! Чому навіть той самий суп чи борщ у 5-й школі смачніший, а тут — просто вода з крупою чи овочами? Порції невеликі. Якщо можна, то поміняйте нам підприємця, який виграв тендер, або повпливайте на діючого.

Ірина Антонюк

Жодних скарг з цього приводу у міське управління освіти та науки не надходило. Я можу порадишити дописувачу звернутися до керівника установи. Якщо не буде реакції ні від директора, ні від підприємця, батьки можуть звернутися

в управління. І ці питання будуть вирішені.

Невідомий

Зараз збільшено плату за харчування в дитсадках у 1,5 раза (з 6-ти до 9-ти грн). Як це вплинуло на меню?

Ірина Антонюк

Відповідно до прийнятих змін до Закону України «Про дошкільну освіту», розмір батьківської плати повинен становити не менше 60% від вартості харчування. З огляду на складну економічну ситуацію міське управління освіти вирішило дотриматися норми закону та визначити розмір плати в розмірі 60%. Тож сьогодні вартість місячної плати за харчування для дітей перших молодших груп з терміном перебування в садку 10 год. 30 хв. і 12 год. — 7,50 грн. Для дітей дошкільних груп з терміном перебування в садку 10 год. 30 хв. і 12 год. — 9,00 грн. Для дітей з перебуванням у цілодобових групах — перших молодших — становить 8,10 грн, дошкільних груп — 9,60 грн. Але хоча наголосити, що це — батьківська плата, 40% доплачує держава.

Тетяна Мандрик

В аспекті безпечності та якості продуктів харчування у садках нічого не змінилось. Ціни щодня ростуть. Але за рахунок того, що в кожному садочку є власні харчоблоки, де є можливість самостійно приготувати всі страви, ми трохи здешевлюємо їхню вартість. Що буде далі, важко спрогнозувати.

Вікторія Мельничук

У зв'язку з організацією тендер-

них процедур, ціни на харчування в навчальних закладах переглядають раз на рік. Є можливість хіба що переглядати вартість закупівлі продуктів.

Від редакції

Які категорії населення звільняють від плати за харчування у навчальних закладах міста?

Ірина Антонюк

Малозабезпечені тернополяни, які хочуть отримати пільги на оплату вартості харчування в дитячому садку, мають принести із підприємств, де працюють, чи центру зайнятості (для безробітних) у дошкільний навчальний заклад довідку про сукупний дохід і склад сім'ї. Суми додаються й діляться на всіх членів родини. Гарантований мінімум сьогодні становить 384 грн 94 коп. Якщо на кожного члена сім'ї сума не перевищує гарантованого мінімуму, можна розраховувати на безкоштовне харчування в навчальному закладі.

Вікторія Мельничук

На кожен район області надсилається освітня субвенція. Це — своєрідна допомога держави, яка дає можливість забезпечити зарплатами всіх освітян і сплатити комунальні послуги закладів. Прикінцеві положення дозволяють виділяти частину коштів на організацію харчування в загальноосвітніх навчальних закладах. Хоча рішення стосовно вартості харчування дітей приймає кожен місцевий орган самоврядування. Від наповнення районних бюджетів, зрештою, залежить і батьківська плата.

facebook

ОЛЕГ ВІТВИЦЬКИЙ,
ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ:

— Мій алярмик іде на Схід. Піднімаємо бандерівську хвилю: відправив чергову партію «Повстанської абетки» на велику Україну. У Харків, Одесу, Кіровоград, Запоріжжя, а головне — український Донбас.

Переконаний, що дві тисячі абеток засіють зерно патріотизму в душах

юних українців на Сході та Півдні нашої держави. Передаємо у школи, бібліотеки, осередки волонтерів та біженців.

Дякую усім, хто долучився до перевидання (вже — четвертого!!!) нашої книжки, а також тим, хто допомагає її розповсюджувати по безкрайніх українських просторах!

facebook

ВІКТОР ШУМАДА,
ДЕПУТАТ МІСЬКРАДИ:

— 27 лютого на сесії міськради редакції газети Тернопільської міської ради «Тернопіль вечірній» було офіційно надане нове приміщення площею 37 кв. м., куди їх переселили два тижні тому. Адмінбудинок за адресою: вул. Родини Барвінських, 4 редакція займала понад 20 років. До речі, це чи не перший прецедент за останні роки в Україні, коли комунальне ЗМІ виселяють із займаного ним приміщення.

На моє запитання, чому переселяють, заступник начальника управління комунального майна повідомив, що в редакції протікає дах, а на ремонт грошей немає.

Я вирішив перевірити достовірність викладених чиновником фактів, відвідав приміщення, обійшов кабінети другого поверху, які нібито затоплює, і виявив, що після двох дощових днів на стелі немає жодної плями. Зробив відповідні фото...

А тепер можу спрогнозувати, як буде виглядати схема виведення приміщення з комунальної власності...

— Виселення редакції газети.

— Передача приміщень новому балансоутримувачу — комунальному підприємству. До речі, там залишилися КП «Загребелля».

— Укладення «інвестиційної» угоди про надбудову над приміщенням двох чи більше поверхів і передача їх інвестору (за «ремонт даху», який не тече...).

— Передача надбудови та всього приміщення у власність інвестору.

Таким чином Тернопіль втратить інвестиційно привабливий об'єкт у центрі міста вартістю понад 10 млн. грн.

PS. Готую листа на ім'я міського голови з пропозицією надати це приміщення під потреби волонтерів, які допомагають військовим, оскільки воно повністю придатне для такого використання.

facebook

ІРИНА ЖИГУНОВА,
ВОЛОНТЕР:

— Здравствуйте! Это Тернополь? Ирина?

— Так. Я слушаю Вас.
— Я из Краматорска, и мне от вас ничего не надо.

Отут я напряглась, бо дві перших понедількових робочих години вже накрутили мене «непадецькі».

— Я хочу просто поблагодарить Вас, Ирина, и сказать огромное спасибо за то, что когда нас летом бомбили, Вы на мой звонок с просьбой о помощи просто сказали: «Приезжайте». Мы тогда были на даче за городом. Переждали несколько дней наш город освободили и мы не успели уехать. Но Вы не представляете, на-

сколько безценным в той ситуации было Ваше «Приезжайте» с другого конца страны. Я специально сейчас отыскала ваш номер, чтобы это сказать.

Сказати, що цей дзвінок зробив мій день, — це нічого не сказати. Всі психологічні тренінги проти емоційного вигорання волонтерів відпочивають. І такий дзвінок значно перевищує їх за ефективністю й економить купу часу. Ніколи не стидайтесь казати «Дякую!».

Номер телефону 097-38-49-602, «ПриватБанк», к/р 5168 7420 1562 2552, отримувач Жигунова Ирина. Фінансування благодійних проєктів.

facebook

ЮРІЙ ЧИЖМАРЬ,
НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ:

— 1 серпня 2014 року Тбіліський міський суд, на підставі звинувачення у зловживанні службовим становищем, прийняв рішення про заочний арешт екс-президента Грузії Саакашвілі. Одрозділ після припинення повноважень екс-президент покинув Грузію, вважаючи, що проти нього і його соратників розпочалися політичні репресії з використанням правоохоронної і судової системи. Цю думку підтримують у Європі і США. А що ж тоді з реформами, які провів Саакашвілі і які мали забезпечити справедливе правосуддя і незалежність правоохоронної системи? Невже

реформа не діє? Невже сам Саакашвілі сумнівається у незалежності ним же реформованих судових і правоохоронних органів?

Це питання я собі ставлю часто, оскільки Україна активно переймає грузинський досвід реформ. Соратники Саакашвілі обійняли провідні посади в уряді і відповідають за проведення реформ в Україні. Я за те, щоб залучати іноземців до роботи в органах влади, але тільки в ролі консультантів та радників, а не міністрів та їхніх заступників.

У зв'язку з цим, ставлю собі ще одне питання: „А чи ефективні вони реформатори?“

Колонка Олександра ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Лавки — під арки

Рання весна, здається, загострює не лише авітаміноз, а й любов до рідного міста. В мережі і не тільки отримала новий імпульс дискусія про лавки біля годинника на бульварі Шевченка, мовляв, заважають молодцям фотографуватися. Заважають, чи ні, то ще питання, а може, навпаки допомагають?

Когось ці лавки дратують, іншим подобаються, навіть дуже. Тих, кому подобається, можливо, навіть більшість, і, як це часто буває, мовчазна. Але у цьому випадку я б прислухався до меншості, що стало б ознакою зрілості й демократичності суспільства, і такі переніс їх, повернув у бокові проходи, під порослі диким виноградом арки, як було колись. Думаю, мовчазній більшості і це сподобалося б. А проти ймовірних вандалів біля годинника досить і відеореєстратор на моніторі у міськвідділі міліції, який зовсім поряд.

Втім, давати поради — завжди багато охочих. І з тими лавками, як мені здається, то не так вже й важливо. Тобто важливо, але не настільки, як з побитими вікнами колишньої швейної фабрики на Крушельницької, по сусідству з будівлею обласної ради, чи з базаром у приміщенні заводу «Оріон», чи з недобудованою обласною бібліотекою. Це псує обличчя міста значно більше, ніж ті лавки біля годинника, але що робити, ніхто не каже. То ще велике питання, хто був ініціатором перетворення підприємства, що працювало на військовий комплекс, на базар. І також велике питання, чому не відроджується швейне виробництво, коли нашої воюючої армії так потрібні швейні вироби, які волонтери шийуть кустарним способом. А що вже казати про бібліотеку?

Колонка Ірина ЧУЙКО

Просто діти

Весна... Початок березня 2015... Після всіх жахливих новин наприкінці лютого запраглося чогось доброго й світлого у житті... Щиру радість для всієї України і не тільки 1 березня приніс завершальний прямий ефір телевізійного конкурсу «Голос. Діти»! А ще більше радості від того, що заслужену перемогу здобув наш талановитий тернопільський «Робертіно Лоретті» з села Садки Заліщицького району Роман Сасанчин. 12-літній співак своїм особливим голосом у фіналі заспівав мою улюблену пісню «Дивлюсь я на небо». Є такі унікальні діти на Тернопіллі!...

Все, про що розповів надалі у своїй колонці, цілковита правда з розповідей моїх знайомих... Хлопчик 10-ти років на запитання вчительки: «Що означає причина, наслідок і результат?» відповів, зважаючи на останні події. Не підготувався до уроку, але, будучи кмітливим, швидко зметував і навіть дуже вдалий приклад: «Причина — Янукович, наслідок — Майдан, а результат — війна». За відповідь учень отримав 11 балів.

Чотирирічна дитина завжди гралася різними машинками, а тепер її улюбленою забавкою став іграшковий КамАЗ, у кузові якого малюк возить картонну коробку. Найбільше вразив зміст коробки: акуратно поскладані одні на одних палички (солдати), а в різних місцях у них — червоні краплі з пластиліну (кров). На запитання: «Що це?» відповів: «Вантаж 200».

Дівчинка Яринка, якій 3,5 року, примушує всіх своїх рідних стояти струнко, коли починає співати гімн України, і цілком серйозно кладе руку на груди, на ділянку серця. З такими дітьми тепер можна розбудувати Україну, зовсім іншу!!!

З чим їдять оту люстрацію?

ІГОР ДУДА

Знову історія виявляє поблажливість до України і, похитавши головою, наче має справу з дитиною, дає їй шанс очистити Авгієві стайні номенклатури. Не скористається вона ним зараз — виглядатиме як мінімум недоумкуватою в очах цивілізованого світу. Скористається — тоді, можливо, хоча б наші правнуки заживуть по-людськи.

Поки що більшість населення, здається, трохи второпала, що це слово означає і з чим його їдять. Точніше — кого найперше мають «з'їсти». Розуміють цей процес наші люди просто: «Гнати в шию!». Усіх без винятку колишніх. Українське суспільство доведено до краю

щоденно і повсюдно несправедливістю в усюму і жадає найжорсткіших засобів її відновлення. Періодично такими стають... сміттєві контейнери, куди найнетерплячіші «люстратори» не надто делікатно поміщають одіозних представників епохи, яка, хочеться вірити, відходить у минуле. Більш «спотворені» інтелектом інституції, приміром, Transparency International під люстрацією розуміють зміну влади таким чином, щоб найдостойніші люди отримали можливість вкласти свою енергію і знання в ефективний розвиток держави. Контейнери для сміття серед її інструментів, наскільки відомо, не фігурують...

Зрозуміло одне: процедура

люстрації обіцяє бути в наших умовах непростою. Які ризики й підводні рифи чекають на Україну на цьому шляху? Зрозуміло, що номенклатурний апарат опиратиметься. Досить поглянути на перелік посад, які підлягають люстрації, а відтак — і відлученню від державних посад на десяток років, щоб з'явилось легке тремтіння в колінах: досвідчені апаратники, які набили руку на інтригах, кулуарних домовленостях, різних способах тиску, зрештою, банальному підкупі, так просто не поступляться. Вони здатні затягнути «до грецьких календ» процес збору доказів проти них, або ж, приміром, просто приєднатися до безпечної для здоров'я участі в АТО і постаратися

набути статусу «героїв». А з «героями» люстраторам воювати буде якось незручно... Крім цього, на перший план мало б виходити досягнення незворотності процесів очищення нації, а не задоволення почуття помсти за пережиті реальні чи уявні образи. Чи вдасться цього досягти у нас? Радше можна припустити, що на хвилі люстраційної кампанії сусідки будуть обливати багном сусіда поверхом вище за те, що той колись його затопив. Це дуже навіть по-українськи. Також є загроза того, що з'явиться чимало «професійних люстраторів», і ми отримаємо щось на кшталт епохи маккартизму в США або ж навіть пом'якшеного варіанту середньовічної інквізиції.

ТРИВАЄ ГОЛОСУВАННЯ ЗА «МІС ТЕРНОПІЛЬ-2015»

Красуні ■

Конкурс «Міс Тернопіль-2015» відбудеться у Тернополі 13 березня у драмтеатрі, початок — о 19.00. Цього вечора 16 учасниць змагатимуться за титул найкрасивішої тернополянки. Переможниця конкурсу також поїде на «Міс Україна-2015», який відбудеться в травні, і на «Королеву України-2015» наприкінці року

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
EUGENIA.TSEBRIJ@20MINUT.UA

— Зараз дівчата активно готуються до конкурсу, — розповідає регіональний представник Національного конкурсу «Міс Україна» Володимир Заверуха. — Причому ця підготовка триває досить довго — два місяці. Весь цей час конкурсантки вивчають дефіле, беруть участь у різноманітних тренінгах, які стосуються жіночого здоров'я та краси. У них були заняття з дієтологом, косметологом, майстром спорту з художньої гімнастики.

Під час конкурсу красуні виходитимуть на сцену у різних образах — в одязі ділового стилю, купальниках, вечірніх сукнях. Також дівчат чекає інтелектуальний конкурс із запитаннями, продовжує пан Заверуха. Загалом тема цьогогорічного конкурсу краси — весна, квіти, життя. Проте не забувають учасниці і про події в Україні. Відтак у рамках конкурсу вони проводитимуть різноманітні благодійні акції, під час яких збиратимуть допомогу для бійців АТО.

Також на сайті 20minut.ua відбудеться голосування учасниць за звання «Міс Інтернет». Голосування триває з 25 лютого і завершиться у день фіналу — 13 березня о 15.00. Тож дівчата дізнаються, хто переміг у голосуванні, уже перебуваючи на сцені.

Проголосувати за фаворитку дуже просто: потрібно навести мишкою на фото дівчини та відзначити її лайком.

Нагадаємо, це вже шостий конкурс «Міс Тернопіль» у нашому місті. Минулоріч титул найкрасивішої отримала Вікторія Тешнер.

Руденко Еліна,
зріст 178 см,
параметри 93-60-89

Шумська Кароліна,
зріст 175 см,
параметри 90-60-89

Савончак Христина,
зріст 175 см,
параметри 91-60-88

Папа Любов,
зріст 170 см,
параметри 86-61-90

Стадник Каріна,
зріст 168 см,
параметри 85-57-87

Слебедюк Лілія,
зріст 169 см,
параметри 89-58-88.

Савич Марія,
зріст 169 см,
параметри 88-60-90

Лукасевич Анна,
зріст 168 см,
параметри 82-60-87

Безган Діана,
зріст 163 см,
параметри 88-63-89

Кошинська Інна,
зріст 169 см,
параметри 88-60-90

Андрейко Лілія,
зріст 169 см,
параметри 85-60-87

Беркита Христина,
зріст 169 см,
параметри 88-60-92

Вальчук Тетяна,
зріст 170 см,
параметри 93-62-92

Рудюк Ірина,
зріст 183 см,
параметри 91-60-91

Пастернак Анастасія,
зріст 176 см,
параметри 82-62-92

Сафандулович Анна,
зріст 180 см,
параметри 91-60-91

ЗБИРАЄ МОТОЦИКЛИ І МРІЄ ПРО СІМ'Ю

АРХІВ БЕРЕЖАНСЬКОЇ ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ

Захоплення ■ Бажання вивчати техніку, розбирати нові механізми, на думку Володимира Ратушняка, передалося йому від батька, із яким він не спілкується. У майбутньому хлопець хоче ще й керувати власним авто

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@20MINUT.UA

Якщо у школі потрібно налаштувати якусь апаратуру чи перевірити несправність техніки, кличуть шістнадцятирічного Володимира Ратушняка. Адже він із пристроями — на «ти».

Вихованець Бережанської школи-інтернату закінчує восьмий клас. Кілька років поспіль відвідує мотогурток, який діє при міській Станції юних техніків. Там юнак відкриває для себе багато цікавого у світі техніки, разом з іншими гуртківцями вчиться розбирати та збирати мотоцикли, вивчає їх механізми, аналізує принцип їхньої роботи.

Любов до техніки, на думку хлопця, він перейняв від свого батька. Той — водій-механік, і, за словами Володі, — непоганий фахівець.

— Ми з ним тепер не спілкуємося, але гени, напевно, дають про себе знати, — каже юнак. — Сподіваюсь, що в іншому я на нього не буду схожий...

Про батьків Володя говорить неохоче. Лише зауважує, що вже дев'ять років живе в інтернаті.

Мама померла минулого року, батька він уже давно не бачив. Телефонував йому, але той навіть не відповідає на дзвінки, тому у хлопця зникло бажання добиватися зустрічі з ним. Шко-

— Щоб мати хорошу роботу, потрібно вчитися. Потім можна шукати дівчину, одружуватися і створювати власну сім'ю. Хочу мати велику дружну родину, якої у мене нема

ляр має молодшу сестричку, їй зараз 12 років. Вона живе у прийомній сім'ї.

— У нас різні тати, і статус ми отримали в різні періоди життя, — продовжує хлопець. — Сестра раніше жила у дитячому будинку в Тернополі, звідти її забрали прийомні батьки. Ми з нею не бачимось, тому я навіть не знаю, яка вона там.

Володя спілкується лише з

рідною тіткою Нусею (насправді її звали Галиною, але вдома всі її кличуть Нуся). Вона забирає хлопця додому на канікули. Тоді він має можливість спілкуватися із двоюрідними братами.

Після закінчення дев'ятого класу Володимир планує вступати в училище на спеціальність «водій-механік». Поки що він збирає та розбирає мотоцикли за вказівкою вчителя. Однак у майбутньому юнак мріє мати власне авто та мотоцикл.

— Спочатку хоча б щось простеньке мати, — каже він. — А згодом, коли вже буде освіта і постійна робота, можна буде подумати і про щось краще. В училищі, думаю, зможу отримати водійські права. На скутері та мотоциклі я вже їздити вмію.

Окрім відвідин мотогуртка, Володя грає у футбол. Раніше займався боксом. Серед його улюблених шкільних предметів — трудове навчання, фізика, українська мова та математика. Як і більшість хлопців, юнак не особливо любить сидіти за підручниками. Проте бажання знайти себе у житті бере верх.

— Щоб мати хорошу роботу, потрібно вчитися, — наголошує він. — Потім можна шукати дівчину, одружуватися та створювати власну сім'ю. Я хочу мати велику дружну родину, таку, якої, на жаль, у мене зараз немає.

Восьмикласник вдячний долі за те, що почувається в школі-інтернаті комфортно, що у нього — багато друзів, що вихователі ставляться до дітей, наче до рідних. Тому про рідний заклад обіцяє ніколи не забувати.

Володимир Ратушняк (16 р.) із технікою — на «ти». Хлопець легко розбирає мотоцикл, а також часто допомагає налаштувати у школі різне обладнання

Мріє про власний комп'ютер та подорожі

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@20MINUT.UA

Мрія мати власний ноутбук — не така вже й заповітна для більшості сучасних дітей. У пересічних сімей така техніка вже давно є, і діти знайомляться з нею досить рано. Але є й такі, для кого комп'ютер — це одне з великих бажань.

Василь Гавдида уже 18 років. Цього року він закінчує одинадцятий клас Бережанської школи-інтернату. Хлопець не тільки навчається, а й живе тут, оскільки батьки позбавлені батьківських прав.

Серед улюблених шкільних предметів — інформатика. Комп'ютери для Василя — поле для нових відкриттів. Він залюбки знайомиться з новими програмами, вивчає їх та працює з ними. У школі є три комп'ютерних класи. Після уроків та у вихідні Василь часто просить директора дозволу позайматися там. Адже власного комп'ютера він не має.

— Я хотів би мати ноутбук, — каже школяр. — Люблю обробляти фотографії за допомогою «Фотошопу» та інших фоторедакторів, часто готую презентації на заняття чи при підготовці відкритих уроків. Навіть пробував сам записувати кліп про школу, і мені це вдалося. Якби в мене був власний ноутбук, я міг би

АРХІВ ВАСИЛЯ ГАВДИДИ

Василь Гавдида (18 р.) любить комп'ютери. Він охоче вивчає нові програми та пробує створювати власні

це робити у будь-який зручний для себе час.

Окрім того, за словами Василя, він також любить комп'ютерні ігри. Counter-Strike, World of Tanks, гонки — одні з його найулюбленіших. Василь Гавдида має вже постійних віртуальних друзів, із якими він змагається за перемогу в черговому турі гри.

Комп'ютери — не єдине, до чого тяжіє душа одинадця-

тикласника. З п'ятого класу він грає у футбол у складі шкільної команди. А цього року, за словами юнака, його навіть запросили грати за районну збірну «Лісники». На пропозицію пристав із радістю.

Крім футболу, Василь також відвідує географічний гурток, який функціонує при Станції юних натуралістів. Школярі часто ходять у походи, подорожують цікавими

місцями. Із останніх мандрівок, яка найбільше запам'яталася, — поїздка у Козову на фестиваль «Листопадовий зрив».

— Такий захід відбувається кожного року в листопаді, — розповідає хлопець. — Організатор — скаутська організація «Пласт». Наш учитель із географічного гуртка — пластун, тому він час від часу залучає нас до подібних заходів.

Василь розповідає про правила гри. Учасників ділять на три команди, які виступають різними країнами — Україна, Польща та Австро-Угорщина. Усі ніби повертаються в минуле. Команди повинні звільнити землі своєї країни і захопити чужі. Хто швидше «відвоює» власну територію та відсуне подальші чужі кордони — той і переможе.

— «Листопадовий зрив» — це завжди шквал позитивних емоцій, зустрічі та знайомства з цікавими людьми, адреналін, — захоплено розповідає вихованець інтернату. — Мені такі ігри на свіжому повітрі дуже подобаються.

Василь додає, що завжди мріяв про далекі мандри. Тому він із цікавістю відвідує незнайомі місця.

Найбільше ж прагнення школяра — побувати в сонячній Італії. Хлопець захоплює побут, звичай італійців, їхня мова, їжа.

— В Італії є найбільший амфітеатр Стародавнього Риму — Колізей, його ще називають амфітеатр Флавіїв, — продовжує співрозмовник. — У цій країні незвична архітектура, цікаві традиції, смачна кухня. Хоча для того, щоб побачити щось неповторне, не обов'язково їхати за тридев'ять земель. Адже поруч, навіть у рідному місті чи районі, завжди знайдеться щось неординарне, те, що ще не відкрито для людських очей.

КОРИСНІ
ПОРАДИПоза асфальтом —
маунтінбайк

• Вам потрібен маунтінбайк, якщо ви збираєтеся кататися в основному поза межами асфальтових доріг, вам потрібна підвищена маневреність і висока прохідність, для вас принципова хороша амортизація, вам не потрібна висока швидкість на асфальті, ви хочете стрибати, кататися з гір і всіляко намагатися знищити себе і байк, ви живете в місцевості з жакливими дорогами і хочете максимально швидко переміщувати себе з точки А в точку Б або якщо вам просто хочеться мати колеса діаметром 26 дюймів.

На асфальт —
шосейник

• Вам потрібен шосейний велосипед, якщо ви збираєтеся кататися тільки по дорогах з твердим покриттям (асфальт), вам життєво необхідна висока швидкість, вам подобається дихати вихлопними газами, ваша шия не відчуває дискомфорту від того, що потилиця притиснута до спини, вас не втомлює ремонтувати проколи, вам потрібна можливість повного апгрейду велосипеда, ви точно не хочете стрибати, кататися з гір і всіляко намагатися знищити себе і байк, ви живете в місцевості з якісним асфальтом і хочете максимально швидко переміщуватися з точки А в точку Б.

Для туризму —
туринг

• Вам потрібен велосипед типу туринг (туристичний), якщо ви збираєтеся кататися в основному по твердих дорогах, але іноді і по ґрунтах, вам необхідне поєднання високої швидкості, міцності і комфорту, ви жити не можете без багажника і баула на ньому, ви точно не хочете стрибати, з'їжджати з гір і всіляко намагатися знищити себе і байк, ви живете в місцевості з відносно пристойними дорогами і хочете максимально швидко переміщуватися з точки А в точку Б, вам просто хочеться мати щось схоже на шосейник, але дороги не дозволяють.

У місто — сітібайк

• Вам потрібен міський прогулянковий велосипед, якщо ви збираєтеся кататися у звичайному одязі, не хочете морочитися з налаштуванням обладнання, вам не потрібно їздити швидко і далеко або вам доводиться залишати велосипед там, де його легко вкрасти.

Альтернатива —
гібрид

• Вам потрібен велосипед типу гібрид, якщо ви збираєтеся кататися як по ґрунтах, так і по асфальту, вам необхідна висока каретка, підвищена міцність при збереженні високої швидкості на асфальті, ви готові заради виграшу у швидкості на хорошій дорозі програти в прохідності і керованості на важких ґрунтах, ви точно не хочете стрибати, з'їжджати з гір і всіляко намагатися «вбити» себе і байк.

ВЕЛОСИПЕД НА ВИРІСТ НЕ КУПУЙТЕ

Покупки ■ Коли батьки купують дитині велосипед, головним критерієм у виборі є ціна чи навіть колір байка. Проте фахівці наголошують, що головні для вибору важливі вага двоколісного і зріст ДИТИНИ

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@20MINUT.UA

Коли дитині підібрали велосипед неправильно, їй буде не лише незручно кататися, а й може бути небезпечно. Тому батькам важливо знати кілька правил, як обирати три- чи двоколісного, а не лише звертати увагу на ціну.

— Перший велосипед ми купували Тарасу на день народження, коли йому виповнилося три роки, — розповідає тернополька Ольга Сарахман. — Базарні варіанти мені не дуже подобалися, бо вони були важкими. В одному з магазинів консультант нам порадила, що 12-ку (діаметр колеса 12 дюймів — прим. ред) вже брати не варто, бо довго на ньому не покатається. А між 14 і 16-ками різниця невелика, тож купили велосипед із колесами 16 дюймів. Вивчили ціни у магазинах і купили через Інтернет, так вийшло дешевше. Брала якісніший варіант, і Тарас відкатав на ньому майже три роки. Цього року йому буде шість. Вже постає питання вибору більшого велосипеда, але я поки вивчаю це питання, почекаю до дня народження. Тим більше, невідомо, які будуть ціни.

Вибираючи велосипед для дитини, насамперед треба відштовхуватися від її зросту і віку, радять у спеціалізованих веломагазинах. — Нехай дитина сяде на велосипед, — каже консультант «Спорт плюс» Віктор. — Вона має сидіти прямо. Пряма посадка є в дитячих велосипедах і прогулянкових. Якщо до керма доводиться згинатися, його варто підняти. Нога повинна дотягуватися до педалі

ДІАНА ОЛІЙНИК

Велосипед із колесами 20 дюймів Дмитрику купили на день народження, коли йому виповнилося чотири роки. До педалей ногами дотягувався, але спочатку їздити було важко. Кататися на ньому хлопчик зміг уже наступного року

у нижньому положенні. Нога має бути повністю випрямлена і стояти на педалі серединою ступні. Якщо дитина не дотягується до педалі або ледь дістає до неї носком, потрібно опустити сидіння. Якщо опустити його неможливо, велосипед не підходить. Ще треба звертати увагу, щоб певна частина трубки, на якій тримається сидло, залишалася в рамі, інакше сидло може вигнутися.

Також одним із важливих моментів є вага велосипеда. Краще купувати байк з алюмінієвою рамою.

— Хоча вони дорожчі, порівняно зі сталевими, але, по-перше, вони легші, дитині буде легше їздити. А по-друге, навіть якщо від удару зіб'ється фарба, на цій місця не будуть ржавіти, — зазначає Віктор.

Часто батьки вирішують зекономити і купують дитям більший велосипед, мовляв, так надовше буде. Проте це може зашкодити дитині, і, зрештою, зекономити не вдасться.

— У такому випадку батьки можуть одразу бігти в аптеку і закупувати йод, бинти і пластир, бо коли велосипед для дитини завеликий, важче утримувати рівновагу і вона буде частіше травмуватися, — зазначає співрозмовник.

До речі, щоб захистити дитину від травм, варто додатково купити шолом, наколінники і налокітніки. Комплект без шолома коштує в середньому 300 грн, шолом — 200-300 грн.

Тож основне при виборі велосипеда — орієнтуватися на зріст дитини, вибирати легшу модель і не скупитися на хороший двоколісник для дити, радять у магазинах. А також слід купувати його в спеціалізованих магазинах, щоб мати гарантію.

— Якісний велосипед послужить довго, дитина може їздити на ньому від двох до чотирьох років, — зазначає менеджер «Ровербайк» Тарас Редька. — Хто має двоє-троє, дітей купують дорожчі моделі, щоб ним могли користуватися усі діти.

Триколісні велосипеди для найменших коштують у середньому 530-2200 грн. Двоколісні дитячі велосипеди зі зйомними колесами обійдуться у середньому у суму від 1600 до 8000 грн.

— Стосовно цін на велосипеди, це як порівнювати «Жигулі» з «Мерседесом», — каже Тарас. — Усе залежить від того, з чого зроблена рама — сталева чи алюмінієва, чи брендова річ,

яка якість шин, коліс, запчастин. Тому, наприклад, 16-дюймові у середньому обійдуться у суму від 1600 до 6000 грн. Моделі з 20-дюймовими колесами коштують від 2000 до 8000 грн. Велосипеди з 24-дюймовими колесами — від 4000 до 12000 грн.

Часто як перший велосипед купують толоками або біговели, кажуть у магазинах. На вигляд вони схожі на велосипеди, але блок із педалями можна прикріпити згодом, коли дитина вже навчиться тримати рівновагу. Ціна залежить від бренду. Є недорогі чеські моделі за 2600 грн, німецькі коштують у межах 6 тисяч грн.

— Вибираючи велосипед, варто враховувати і те, де буде кататися дитина, — каже Тарас. — Наприклад, моделі від 18 дюймів можуть мати три швидкості, щоб виїжджати на підйоми. Це зовсім інші відчуття — виїхати нагору велосипедом, а не тягнути його самотужки.

Класифікація дитячих велосипедів

Вік дитини, роки	Зріст дитини, см	Діаметр колеса у дюймах (")	Додаткові колеса	Кількість швидкостей
2-3	< 85-103	12"	є	1
4	< 110	16"	є (зйомні)	1
5	< 116	18"	є (зйомні)	1-3
6	< 120	20"	є (зйомні)	1-7
8	< 130	24"	немає	1-18
9-12	< 145	26"	немає	1-21

3 прокатом — поки що негусто

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@20MINUT.UA

Цього року взяти велосипед напрокат проблематично. Принаймні три фірми, які ще торік давали в оренду двоколісного, цього року таким бізнесом уже не займаються. Тож наразі ми знайшли лише три заклади, де можна взяти покататися дво-чи триколісного.

Так, у комплексі «Стара підкова», що в Кутківцях, напрокат можна взяти дитячий, дорослий і два підліткових велосипеди.

У користування їх даватимуть як на годину, так і на добу. В заставу потрібно залишити паспорт. Щоправда, вартість послуги наразі невідома. Як повідомив адміністратор закладу Андрій, ціни будуть відомі, коли суттєво потеплішає.

Для малюків можна взяти в оренду триколісного велосипеда у «Прокаті дитячих товарів». Зараз є триколісний велосипед без ручки для дитини 2,5 року. Застави залишати не потрібно. Фірма доставляє велосипед додому. Також можна домовитися на перспективу про

оренду триколісного велосипеда з ручкою для малюків від 1,5 року, бо вільних зараз немає.

За тиждень-два будуть відомі ціни на прокат велосипедів від ресторану «Ковчег». Тут можна

буде взяти дорослі і підліткові велосипеди. Як повідомила адміністратор Тетяна, натомість треба залишити гроші — орієнтовно 800 грн або цінну річ, наприклад, телефон.

Назва фірми	Адреса чи телефон	Вартість прокату
Прокат дитячих товарів	097-242-02-82	50-60 або 70 грн/місяць
Комплекс «Стара підкова»	098-575-66-30	Визначається пізніше, торік було 20 грн/год
Прокат велосипедів	Живова, 5а 098-628-00-60	Визначається за два тижні, торік було 25 грн/год

З СІЛЬСЬКОГО ХЛОПЦЯ – У СВІТОЧІ

Мечислав Кромпець був знайомий із папою Іваном Павлом II. Останній теж викладав у Люблінському католицькому університеті

Доля ■ Один із найбільших католицьких гуманістів сучасності Мечислав Альберт Кромпець народився у селі Мала Березовиця на Збаражчині і закінчив Тернопільську гімназію. Його доля – приклад працьовитості

Окрім наукової роботи, отець Кромпець часто виступав на радіо і перед великими аудиторіями

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
VOLODYMYR.MOROZ@20MINUT.UA

«Людина є метою, а не засобом... те, що істину визначає держава, що істину дають гроші... це цілковита дурниця, це є тоталітаризм... Про мету вирішує людина, вона сама мусить відкрити добро і красу...», — це слова відомого на весь світ і малознаного у нас уродженця Тернопільщини отця-домініканця Мечислава Альберта Кромпця.

Цей чоловік народився у Малій Березовиці біля Збаража. Він був сільським хлопцем, походив з польської родини, а став одним із найбільших католицьких мислителів сучасності, філософом, теологом і гуманістом, ректором Люблінського католицького університету.

«Мій прапрадід був фельдшером, який умів направляти людям кості. І от якось донька Олександра II, чи якого другого російського царя, впала з коня і потовклася, але їй зле вправили кості, не могла рухнутися. Її батько довідався, що по австрійській стороні, бо ми були

під Австрією, є такий Кромпець і через цісаря Австрії спровадив того прапрадіда до Санкт-Петербурга, аби вилікував доньку. І прапрадід Миколай мусів поїхати, поламати і наново скласти її. Був там аж до її виздоровлення, коли змогла знову сісти на коня. Цар дав йому винагороду, мішочок золота, і він повернувся до нашого гнізда, де маю предків із 1608 року — Мильного біля Заложців», — так згадував про свою родину Мечислав Альберт.

На зароблене золото прапрадід філософа збудував костел, де брали шлюб всі наступні Кромпці, у тому числі батьки Мечислава. Під час Першої світової його батько був в Америці на заробітках, а повернувся тільки у 1919-му.

Сидів на лавці Брюкнера

«Тоді увірвалися більшовики і будьонівці засудили батька до смерті — мусів копати собі гріб. Але його врятував один українець, з яким ми недалеко жили. Він сказав, що батько ніякий не поміщик, не шляхтич, є нормальним чоловіком і так далі... А мама, бачачи,

що твориться, увесь маєток, що батько заробив, кинула до печі. Щоб не було жодних доказів. Так ми втратили увесь маєток...»

Мечислав Альберт народився 25 травня 1921 року. Не був єдиним сином — мав брата і сестру.

Наш герой, як сам згадував, був звичайною дитиною, пас овець і любив їздити на барані. У школі цікавився історією. У 1930-х юнак навчався у першій Тернопільській гімназії, яку згодом хвалив, бо давала ґрунтовні знання. Уже тоді Мечислав Альберт орієнтувався на таких попередників, як Вінцент Поль, Ян Бейзим, Олександр Брюкнер. Навіть сидів на тій же лавці, що Брюкнер, і з нього жартували. Мовляв, дивися, щоб ти не посоромив Брюкнера, бо він знаний на цілий світ професор.

На квартирі у Тернополі Мечислав Кромпець жив разом із майбутнім кардиналом Владиславом Рубіном — вони приятелювали все життя. Після закінчення гімназії, у 1939-му, вступив до новіціату і був звільнений від військової служби. У зв'язку з німецькою окупацією опинився у Любліні — мі-

сті, в якому судилося надалі жити й працювати.

Натхненник і вчитель

У 1947-му Кромпець захистив докторську. Викладав філософію, а з 1970 до 1983 року був ректором Люблінського католицького університету — вузу, де навчалися і навчаються багато тернополян. 25 січня 2015-го колишній студент Мечислава Альберта отець Михайло Пастух презентував у філармонії книгу «Бог і Шевченко». Ідею її написання подав саме Кромпець.

«Уже коли я вперше зустрівся з ним, він сказав: «Напишіть таку наукову працю, яка була б актуальною і потрібна сьогоднішній Україні. Ось ви як священник візьміть тему Бога у творчості Шевченка». Це було на початку 90-х...», — пригадує отець Пастух.

Будучи викладачем і ректором, отець Кромпець сам створив понад 30 книг і 400 статей. На жаль, творів уродженця Тернопільщини українською бракує... А ще він випустив у світ майже 300 магістрів і був керівником приблизно 60 докторантів, серед яких — кардинал Мар'ян Яворський, попередник теперішнього львівського римо-католицького єпископа Мечислава Мокшицького.

Ще одна заслуга Мечислава Альберта — видання «Католицької енциклопедії», редакцією якої керував.

«Для нас Мечислав Альберт Кромпець — взірць світового значення. Він важливий як отець і наставник, у якого можна було багато повчитися. Він — організатор університету, автор і видавець книг. Загалом — людина, на яку варто рівнятися», — говорить голова Польського культурно-освітнього товариства Тернопільської області Петро Фриз.

До речі, у Малій Березовиці ще стоїть хата Кромпця. Одного разу діяч приїжджав у рідне село. Помер Мечислав Альберт 8 травня 2008 року у Любліні, де й похований на кладовищі на вул. Липовій.

РЕТРО НОВИНИ

До незалежності

• Ганді в розмові з англійськими журналістами заявив, що між Індією та Англією почалась завзята боротьба хоч наразі безкровна. Для Індії прийшла проба сил. Населення цілої Індії живе у величезній напруженні і кожної хвилині можна сподіватись вчинків, які безкровну боротьбу змінять у криваву.

«Діло», 1 березня 1930 року

Збаращина

• Збараський повіт належить до багатших повітів Галичини. А проте до війни був цей повіт під впливом соціалістів і радикалів... Після війни почався там переліт у бік чистої національної ідеї, а вже минулі вибори до сойму показали, що поступ у цьому напрямі є великий.

«Діло», 1 березня 1930 року

Вертають з неволі

• Сербська преса пише, що до Сербії вернув селянин Кантавір, який від 1915 р. був у Сибірі, в російським полоні. Він оповідає, що в Сибірі є ще багато бувших сербських та австрійських вояків, яких більшовики примушують працювати в різних підприємствах і не дозволяють вертати до дому...

«Діло», 4 березня 1930 року

Розмова через океан

• Відбулась перша телефонічна розмова англійського короля і королеви з Лондону із сином, князем Уельсу, який в ту хвилину був за океаном в Сант-Яго, столиці Чіле. По розмові король сказав, що хоч його син віддалений від нього 100000 км, його голос чути дуже добре.

«Діло», 28 лютого 1931 року

Ревізії й арештування

• В Супранівці повіт Скалат поліція перевела ревізію в голови читальні «Просвіти» Миколи Черкаса, в його синів Володимир і Ярослава та у Василя Лесюка й Івана Гайдая. Їх арештовано, а по кількох днях ув'язнення в Тернополі їх усіх випустили на волю. Причини арештування й ревізії невідомі.

«Діло», 1 березня 1931 року

Брат на брата

• Людвик Микульський, 20-літній парубок з Баворівщини, в Копичинцях, посперечавшись з братом Казимиром, вдарив його так сильно палицею по голові, що Казимир другого дня помер.

«Діло», 1 березня 1931 року

Пятнистий тиф

• В літі минулого року було кілька випадків пятнистого тифу в Чортківщині в селі Джурині, а тепер він шириться в сусідньому селі Ридодубах, про що у нас була вже згадка. Перед тижнем занедужав на тиф у дальшій черзі Франц Боровський (літ 53) і його 9-місячний синок. По 6-х днях оба вони померли. Майже одночасно з ними занедужала на тиф ціла родина Івана Шевця...

«Діло», 4 березня 1931 року

КОРОТКО
НОВИНИ

МРЕВ піде з ДАІ

Головні функції ДАІ інтегруються в патрульну поліцію, відповідно до планів реформування Міністерства внутрішніх справ. При цьому від деяких не властивих міліції функцій МВС відмовиться. Зокрема, підрозділ МРЕВ взагалі піде з поліції.

Як стверджує заміністра МВС Ека Згуладзе, послуги, які надають МРЕВ, — це адміністративна функція і цим займатиметься цивільна частина Міністерства, а не поліція.

У попиті тепер — вживані авто

Вперше поставлені на облік в ДАІ 6672 легкових автомобілів за два місяці 2015 року в Україні. Доля нових легкових авто за результатами січня і лютого склала 83%, або 5521 одиниць. Решта — 17%, або 1151 машина, — користований імпорт. Порівняно з аналогічним періодом минулого року, обсяги продажів нових авто зменшилися у 4,9 рази, а продажі вживаних іномарок виростили на 72%.

Імпорт вживаних авто різко виріс саме у лютому цього року. За другий місяць року у МРЕВ зареєстровано 872 таких автомобілів.

Збільшать штрафи

Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про встановлення та використання спеціальних сигнальних пристроїв.

Пропонується запровадити штраф — від 68000 до 76500 грн — щодо посадових осіб, які дають дозвіл на встановлення спецсигналів. За порушення щодо використання спеціальних сигнальних пристроїв пропонують накладати штраф у розмірі від 59500 до 68000 гривень.

«КрАЗ» нарощує виробництво

ПАТ «АвтоКрАЗ» у лютому поточного року виготовило 87 автомобілів, що на 34% більше, ніж у лютому минулого року. Про це йдеться в повідомленні прес-служби підприємства.

За цими даними, у загальному обсязі вироблених у лютому автомобілів частка шасі склала 25%, бортових — 43%, спецтехніка — 20%, тягачів — 10%, самоскидів — 2%. За аналізований період 49% продукції було вироблено підприємством на експорт, 51% — для внутрішнього ринку.

ЗАБРАЛИ ПРАВА, БО НАЇХАВ НА ЯМУ

Система ■

— Сподіваюся, що до закордонної поїздки, яка у мене запланована, відбудеться наш найгуманніший суд і встановить, що своїм наїздом на яму я завдав збитки тільки собі, і поверне мені права, — каже водій Володимир Горон

ФОТО З АРХІВУ ВОЛОДИМИРА ГОРОНА (2 ШТ.)

Володимир Горон пошкодив авто по дорозі з Івано-Франківська до Львова. Каже, дорога там така, що просто капець

ВАСИЛЬ СОЛТУС, 0-96-725-70-22,
VASYL.SOLTUS@20MINUT.UA

У ситуацію, яка відзеркалює нашу державну систему, потрапив нещодавно тернопільський мандрівник Володимир Горон. Чоловік уночі їхав автомобілем з Івано-Франківська до Львова.

— На околиці Львова я потрапив у яму, — розповідає Володимир Горон. — Рухався нешвидко, бо дорога там така, що просто жах. Але результатом наїзду у глибоку яму стали погнутий диск і зламаний задній правий важіль. Колесо аж перекошило.

Тепер — із «вовчим білетом»

Водій після удару почув шипіння, плавно з'їхав на узбіччя і зупинився. Щоб усунути виявлені неполадки, потрібно було звернутися на СТО, тож не обійтися без евакуатора. Пан Володимир зателефонував до знайомого і попросив поради. А той запропонував скористатися послугами своєї страхової компанії, у якої в договорі автоцивілки прописані дві безкоштовні евакуації. Водій зателефонував до страховиків.

— Оператор сказав, що мені треба викликати ДАІ для реєстрації дорожньої пригоди, — пригадує Володимир Горон. — Після цього евакуатор безкоштовно забере машину. Я зробив так, як і казали. За якийсь час до мене приїхав наряд даїшників.

За словами водія, львівські даїшники пояснили, що мусять скласти протокол і тільки після

Результатом наїзду у яму стали погнутий диск і зламаний задній правий важіль. Потрібно було викликати евакуатор

цього можуть видати довідку для страховиків. Протокол оформляли довго, даїшники кудись телефонували, консультувалися. Врешті-решт на місце пошкодження автомобіля приїхали ще й працівники дорожньої служби.

— Дорожники пробували на мене наїжджати, — додає співрозмовник. — Мовляв, чого це я їм проблеми створюю. Ця яма — ніби і зовсім не яма. У підсумку мені пришили «недотримання безпечної швидкості руху, що спричинило матеріальні втрати». А ця стаття передбачає вилучення водійського посвідчення до рішення суду.

Володимир Горон зазначає, що можна було б відмовитися від складання протоколу.

— Та все-таки я вирішив іти докінця, щоб побачити, як пра-

цює наша державна і страхова машина, — каже тернополянин. — Потрібну довідку я отримав, евакуатор безкоштовно доставив мою машину на СТО. Ця послуга у Львові коштувала б мені 350 гривень. Але тепер сиджу з «вовчим білетом». Із цим талоном можна їздити тимчасово. Сподіваюся, що до закордонної поїздки, яка у мене запланована, відбудеться наш найгуманніший суд і встановить, що своїм наїздом на яму я завдав збитки тільки собі, і поверне мені права.

Пан Горон каже, що навіть не знає, на кого у цій ситуації нарікати — на страховиків із їхніми додатковими «бонусами» чи на даїшників і всю державну систему.

— Таке враження, що у нашій державі всі інстанції працюють

не так, як треба, — говорить тернопільський водій. — А всі правила і закони писали якісь дегенерати.

Карати потрібно дорожні служби

Юрист Богдан Глядик, який займається розглядом автомобільних питань, зазначає, що безкоштовна послуга евакуатора — це тільки плюс страховикам, які намагаються пропонувати своїм клієнтам додаткові бонуси. Але через державний бюрократизм навіть хороші ідеї не завжди вдається втілити так, як мало б бути.

— Описана ситуація, на жаль, сьогодні трапляється нерідко, — розповідає Богдан Глядик. — Таке враження, що інспекторів ДАІ навчили, що обов'язково хтось повинен бути винен.

Як зазначає юрист, стаття 140 Кодексу України про адмінпорушення передбачає відповідальність за порушення норм, які стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху при утриманні автомобільних доріг і вулиць. До відповідальності повинні притягувати посадових осіб дорожніх служб, власників доріг.

— Саме тому працівники дорожньої служби так нервували, — пояснює Богдан Глядик.

Водієві необхідно було зафіксувати дорожню пригоду на фото, відео. Зафіксувати розміри ями, місце події, пошкодження авто, знайти свідків тощо. У таких випадках потрібно вимагати від інспекторів ДАІ скласти адмінпротокол саме на власників доріг, де було пошкоджено авто. Оскільки протокол оформили на водія, який і зазнав збитки, у суді справу розглядатимуть саме щодо наявності у його діях складу адмінпорушення, пояснює юрист.

— Відповідно до статті 124 КупАП, передбачено штраф у розмірі від 340 до 425 гривень, — каже пан Глядик. — Щоправда, суддя може визнати водія невинним або ж направити матеріали справи у ДАІ для доопрацювання. Якщо дорожню службу не визнають винною у завданні водієві шкоди, власник автомобіля не зможе отримати відшкодування від дорожників.

Коли відбудеться розгляд у суді адмінпротоколу, складеного на Володимира Горона, наразі невідомо. Але ми у наступних публікаціях обов'язково повідомимо, яке рішення прийняв суд і чим завершилася історія наїзду на яму.

Дорогу перейти просто неможливо

ВАСИЛЬ СОЛТУС, 0-96-725-70-22,
VASYL.SOLTUS@20MINUT.UA

Водії не зважають на знак пішохідного переходу, дорогу перейти просто неможливо, скаржаться мешканці вулиці 15 Квітня.

Люди нарікають, що пішохідний перехід навпроти заводу «Оріон» та автозаправки «ОККО» перейти дуже складно, бо він не облаштований належним чином.

— Нещодавно на цьому місці моя тітка переходила дорогу і потрапила в аварію, — розповідає

тернополянин Юрій Синюта. — Видимість була хороша, водій мав би зупинитися, щоб пропустити пішохода, але він цього не зробив. У результаті моя 68-річна тітка лежить у лікарні із переломом ноги та іншими травмами.

Проблема пішохідного переходу, за словами чоловіка, актуальна уже тривалий час. Він додає, що кожного дня, йдучи на роботу, спостерігає, як пішоходи намагаються перейти дорогу.

— Дехто навіть починає бігти, аби не потрапити під колеса, —

каже пан Юрій. — Розмітки на переході немає, також немає належного освітлення. У темну пору доби там особливо небезпечно. Про пішохідний перехід нагадують лише два дорожні знаки на узбіччях дороги.

На думку Юрія Синюти, найкращим рішенням цієї проблеми є встановлення світлофора або лежачого поліцейського, якщо це можливо. Також необхідно освітлювати цей перехід у темну пору доби.

Утім, директор КП «Тернопіль-

міськвітло» Олег Лехіцький запевнив, що вказаний пішохідний перехід освітлюється.

Начальник відділу технагляду міськради Олег Вітик каже, що на магістральних вулицях, якою є вул. 15 Квітня, лежачих поліцейських не можна встановлювати.

— Постає питання доцільності світлофора, — каже Олег Вітик. — Дорожні знаки там є. Але розмітку після зими справді майже не видно. Проте з настанням сприятливих погодних умов обов'язково будемо все виправляти.

ПШОНЯНА КАША З СУШЕНОЮ

Смачно ■ «20 хвилин» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 0-98-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@20MINUT.UA

Якщо ваша дитина не любить їсти кашу, і ви думаете, як її переконати — приготуйте пшоняну із сухофруктами і подайте у половинці апельсина. Такий диво-смаколик готують у ресторані «Зорепад», що на проспекті Злуки.

— Спочатку промиваємо і запарюємо в окропі всі сухофрукти, які маємо вдома, — розповідає шеф-кухар Ольга Михалюк, — курагу, чорнослив, родзинки, сушені яблука та груші.

Жінка заливає сушенню окропом і відставляє посуд убік. Запарюва-

тися все має 20-30 хвилин. Тим часом кухар починає чаклувати над апельсином: розрізає його майже навпіл і з більшої частини фрукта вибирає ложечкою всю м'якоть.

— Можна трохи м'якоти залишити, — каже вона, — тоді каша буде ще смачнішою.

Промивши пшоно, кухар висипає його у каструлю з окропом і ставить варитися.

— Варимо кашу приблизно 20 хвилин, — додає вона, — і весь час помішуємо, щоби не підгоріла.

Пшоняна крупа, за словами співрозмовниці, — доступний продукт і джерело великої кількості вітамінів і мікроелементів.

— Пшоно є основним постачальником рослинних білків і вуглеводів, — каже пані Ольга. — Пшоняна каша покращує роботу шлунково-кишкового тракту, очищує організм від шлаків, знижує рівень холестерину в крові.

Поки вариться пшоно, жінка відціджує рідину із сухофруктів і нарізає їх вузькою соломкою. Перевіряючи, чи каша готова, висипає у каструлю до неї сушенню і все ретельно вимішує. Щіпка солі, щіпка цукру — ось і всі присмаки до пшона. Та це ще не все.

Пані Ольга перекладає частину каші в половинку апельсина і поливає страву рідким медом. — Така каша смакуватиме і теплою, і холодною, — усміхаючись, каже жінка, — тож незчується, як з'їсте усе і ще добавки попросите.

У тому, що ця каша дуже смачна, я переконалася вже за мить. З'їла її всю до крихти, і ще кортіло. Тож цю смакоту усім раджу.

Промити і запарити в окропі сухофрукти, залишити їх на 20-30 хвилин

Зрізати в апельсині "кришечку", вибрати ложкою всю м'якоть

Відцідити із сухофруктів воду, накраяти все вузькою соломкою

Висипати в окріп пшоняну крупу, варити 20 хвилин, додати сухофрукти

Начинити гарячою кашею із сухофруктами половинку апельсина

Прикрасити страву скибками ківі, полити пшоняну кашу рідким медом

Скільки чого треба:
По 10 г кураги, родзинок, чорносливу, сушених яблук і груш, 150 г пшоняної крупи, по щіпці солі і цукру, апельсин, рідкий мед для поливання.

Шеф-кухар Ольга Михалюк: — Пшоняна каша із сухофруктами — чудовий варіант сніданку або ввечері під час посту

Невеликий ананас (або банка консервованих ананасів)

Салати з ананасом

сів), 100 г крабових паличок, 300 г свіжої капусти, 0,5 банки консервованої кукурудзи, пакет майонезу ТМ «Королівський смак», зелень петрушки або кріп.

Ананас і крабові палички порізати, капусту нашаткувати. Все вимішати і заправити майонезом. Не солити!

200 г ананаса, 150 г густих вершків, по 80 г банана, ківі, апельсина, 2 ст.л. фруктового лікера, ванільний цукор, тертий шоколад.

Ананас розрізати навпіл, вибрати м'якоть і нарізати її

кубиками. Очищені банан, ківі, апельсин накраяти кубиками і змішати з ананасом. Заправити цукром і вершками, збитими з лікером. Посипати тертим шоколадом. Подавати салат у половині ананаса.

Пікантна квасоля з овочами

500 г білої квасолі, 250 г олії, 2 цибулі, 3-4 зуб. часнику, 3 помідори або банка томатів у власному соку, болгарський перець, 1/2 скл. зелені петрушки, 2-3 лаврових листа, спеції до смаку.

Квасолу зварити до готовності, викласти в глиняний горщик або вогнестійкий скляний. У каструлю влити

склянку олії і протушувати подрібнені ріпчасту цибулю та часник. Додати помідори, петрушку, перець і варити соус кілька хвилин. Потім залити ним квасолу. Заправити спеціями і поставити в духовку. Тушкувати все при температурі 180°C близько години. За необхідності влити трохи води, щоб квасо-

ля розм'якла і залишилася невелика кількість соусу. Подавати до столу гарячою або холодною.

Рецепти від тернополян

ТУШКОВАНА РИБА З ОВОЧАМИ ВІД СТРАХОВОГО АГЕНТА ОКСАНИ ГЛАДКОЇ (40 Р.):

— Тепер піст, тож пропоную рецепт рибної страви. Моя сім'я дуже любить тушковану рибу з овочами, тому я часто готую її.

Отож на 2 кг будь-якої риби потрібно 5 великих цибулин, 3 моркви, 1 велику петрушку, 3 ст.л. томатної пасти або 3-4 стиглих

помідора, цукор, сіль, перець за смаком, лавровий лист, спеції до риби.

Рибу посмажити, охолодити. Цибулю порізати кільцями, моркву натерти на грубій тертці, петрушку накраяти соломкою. Всі овочі пасерувати протягом 15 хвилин, час від часу помішуючи. Вкінці пасерування додати томатну пасту або пюре з помідорів. Я даю томатний сік. Залити

рибу овочевим соусом, заправити цукром, поперчити, посолити, додати лавровий лист. Тушкувати, поки у риби не з'якнуться кістки, це приблизно 1,5-2 години. Смачного!

Салати з овочів, фруктів і грибів

Мала червона капуста, велике яблуко, корінь селери, середня морквина, середня солодка цибулина, 150 г родзинок, свіжий огірок, лимон, сіль, олія.

Родзинки запарити в окропі, згодом рідину відцідити. Капусту тоненько нашаткувати, яблуко, моркву і корінь селери натерти на грубій тертці. Цибулю нарізати соломкою, збризкати лимонним соком, додати

родзинки. Огірок накраяти скибками. Все посолити, заправити олією.

0,5 л маринуваних печериць, 4 помідора, 4 ст. л.

зеленого горошку, цибулина, 1 ст. л. виноградного оцту, 2 ст. л. оливкової олії, сіль, мелений перець, зелень.

Гриби порізати пластинками, додати скибки помідора, півкільця цибулі, горошок, полити заправкою і посипати зеленню. Для приготування заправки змішати оцет, олію, додати по дрібці солі і перцю (якщо не любите надто гострі страви, додайте 0,5 ч. л. цукру).

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті

тел. 47-77-37, квитки — 25-60 грн

«Неочікуваний бізнес»

Комедія, 11 березня, поч. — 18.00, 19.55, 21.55, 23.50

«Попелюшка»

Мелодрама, 11 березня, поч. — 10.00, 12.15, 14.30, 15.40, 16.50, 19.10, 21.30, 23.40

«Книга життя 3D»

Анімація, 11 березня, поч. — 10.10, 12.10

«Царство краси»

Драма, еротика, 11 березня, поч. — 18.50

«П'ятдесят відтінків сірого»

Мелодрама, 11 березня, поч. — 11.35, 16.20, 21.20, 23.45

«Робот Чаппі»

Трилер, екшн, з 12 березня

«Стивен Хокінг: Теорія всього»

Біографічний, драма, 11 березня, поч. — 14.00

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 15-20 грн

«Кобзар. Історія однієї книги»

Документальний фільм-дослідження, 11 березня, поч. — 14.00

«Експедиція. Легендарна подорож Кобзаря»

Документальний фільм, 11 березня, поч. — 14.00

«Люби мене»

Мелодраматична пригодницька комедія, 11 березня, поч. — 16.00, 17.30, 19.00

Колос привезе альбом «Як я живу»

Презентація нового альбому сольного проекту Колоаса, вокаліста відомого гурту «Фіолет», за участі Коліка Тимошука буде у пабі «Патрік» 21 березня. Початок — о 21.00. Квитки: 50 грн — у попередньому продажу та 70 грн — у день концерту. Презентація альбому «Як я живу» буде мрійливою і акустичною. Квитки — у пабі «Патрік». Замовлення столиків за телефоном: 51-49-99.

Виступить «Медовий полин»

Після довгої перерви до Тернополя з великим сольником повертається «Медовий полин». Концерт буде у пабі «Патрік» 13 березня. Початок — о 21.00. Вхід — 40 грн.

Команда виступить з оновленою програмою та підбіркою старих бойовиків. Замовлення столиків за тел. 51-49-99.

Для малечі — «Золотий ключик»

Вистава Київського академічного театру ляльок буде у ПК «Березіль» 22 березня. Початок — о 16.00.

Історію дерев'яного бешкетника Буратіно та його пригоди розкажуть мандрівні актори з яскравими ляльками. Квитки — у ПК «Березіль», ЦУМі (відділ Konica). Тел. 098-820-34-20.

Влаштують «Чорну п'ятницю»

Страшно веселою п'ятниця, 13 березня, буде у пабі «Хмільне щастя». Звучатиме чорний гумор від найкращих команд Західноукраїнської ліги КВН. Початок — о 21.00. Вхід — 50 грн.

Виступатимуть учасники гумор-шоу. Задає тон кавер-гурт Holygunz. Тел. 47-78-12.

Завітає Epolets

Концерт одеського гурту буде у пабі «Патрік» 28 березня. Початок — о 21.00. Музиканти завітають до тернополян у межах другої частини туру на підтримку альбому Dogma.

Epolets — учасник численних фестивалів, серед яких «Файне місто», Lviv Acoustic Fest і Stare misto. Тел. 51-49-99.

Приїдуть зірки шоу «Х-фактор»

Концерт суперфіналістів п'ятого сезону «Х-фактор» буде у Палаці культури «Березіль» 21 березня. Початок — о 19.00. Квитки: 60-140 грн.

Виступатимуть тріо «Екстрим» та Валерія Симулік. Квитки — у касі ПК «Березіль» та ЦУМі (відділ Konica). Тел.: 067-477-04-24 та 099-346-38-12.

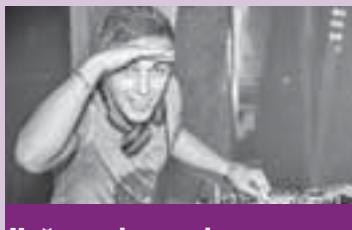
Театр тіней покаже шоу

Виступ чернігівського театру Fireflies із неймовірним шоу Shadow Space буде на сцені тернопільського драмтеатру 30 березня. Початок — о 19.00. Fireflies — команда, яка працює у жанрі театру тіней. Фіналісти телепроєктів «Україна має талант», польського Mam Talent та німецького Das Supertalent.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45, тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку "Кращі MC України" проводять щосуботи. На відвідувачів чекають запрошені MC з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Гостей розважатимуть DJ Sensey і Dj Misha Breez. Початок — о 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14, тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу музику за останні 30 років. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами.

До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1, тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують dj з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

ВОМБА, НІЧНИЙ КЛУБ

вул. Братів Гжицьких, 3, тел. 096-300-11-55.

Ночі флірту

Щонеділі — розкуті та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат — до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Зіграють симфоджаз

На концерт «Моя симфонія джазу» запрошує 23 березня тернопільська філармонія. Початок — о 18.00.

Для тернополян гратиме оркестр «Аркада» Вінницької обласної філармонії під керівництвом диригента, заслуженого діяча мистецтв Георгія Куркова. Солістка — Ольга Плакидюк. Спеціальний гість — Володимир Стратійчук (саксофон).

Квитки — у касі філармонії. Телефон для довідок: 52-61-09.

ВИСТАВКИ

Богдан Кухарський

Скульптура, арт-об'єкти, галерея «Бункермуз»

«І мене в сім'ї великій»

Шевченківська виставка, художній музей

Писанки та паперопластика

Твори І. Боднара (Заліщики), художній музей

Світлої пам'яті Небесної Сотні

Експозиція, краєзнавчий музей

«Пори року»

Живопис Світлани Шинкаренко, обласна бібліотека для молоді

Легендарний Роман Шухевич

До 65-ї річниці загибелі Головнокомандувача УПА, краєзнавчий музей

Георг Пінзель

Скульптура, постійна виставка, краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66, квитки від 15 до 40 грн, поч. — 19.00

«Пошилися в дурні»

Музична комедія-жарт, М. Кропивницький, 12 березня

«Медовий місяць на всі сто»

Комедія, Р. Куні, 14 березня

«Поминальна молитва»

Трагікомічна притча, Г. Горін, 15 березня

«Женихи»

Гастролі! Інтригуюча комедія, М. Гоголь, 17 березня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 13). Тел. 52-49-54, квитки — 15 грн, поч. — 12.00, 14.30

«Наталка Полтавка»

Музична комедія, І. Котляревський, 11 березня

«Чарівна лампа Аладіна»

Чарівна казка, Н. Гернет, 15 березня

РОМАН КУРДУПЕЛЬ: «ЗАВДАННЯ ПЕРЕД «НИВОЮ» – МАКСИМАЛЬНІ»

Персона ■

Минулий рік для футбольної «Ниви» з Теробовлі завершився подвійним тріумфом. До золотих нагород чемпіонату Тернопілля теробовлянці додали ще й Кубок області. У новому сезоні, як каже головний тренер «Ниви» Роман Курдупель, амбіції клубу не менші

— Нашими гравцями цікавляться професійні клуби, — каже тренер Роман Курдупель. — Наприклад, Руслан Луцик уже підписав контракт із ФК «Тернопіль»

АНДРІЙ ТИХИЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHUY@20MINUT.UA

Підготовку до нового сезону футболісти теробовлянської «Ниви» розпочали у березні. Команда тренується у Тернополі.

— Тренувальний збір «Ниви» стартував 2 березня, — каже головний тренер теробовлянської команди Роман Курдупель. — Перший етап підготовки триватиме протягом 10-ти днів. Спершу нам потрібно попрацювати над фізичними якостями футболістів та підготувати їх до серйозних навантажень.

— Чому для тренувань вибрали

Тернопіль, а не рідну Теробовлю?

— Річ у тім, що більшість наших футболістів навчаються та працюють у Тернополі. Тож поки займаємося за межами Теробовлі. Але ближче до початку сезону, звісно, тренуватимемося у райцентрі, де також є всі належні умови. Зараз готуватись будемо на базі тернопільської дитячо-юнацької спортивної школи з футболу та інших ігро-

вих видів спорту. Маємо по одному тренуванню на день.

— Взимку до гравців вашої команди був чималий інтерес з боку інших клубів. Скільки футболістів «Нива» втратила у міжсезоння?

— Дійсно, нашими гравцями цікавилися і продовжують цікавитися професійні клуби. Той факт, що команда у минулому сезоні виграла два трофеї, дався

взнаки. Контракт із футбольним клубом «Тернопіль» підписав наш півзахисник Руслан Луцик. Також у розташуванні «Тернополя» перебуває ще один півоборонець — Тарас Мороз. Тренувався з «муніципалами» наш форвард-гренадер Алішер Якубов. Однак поки він залишається з нами. Крім цього, Алішер грав за студентську збірну України на традиційному футбольному турнірі «Меморіал Макарова». У складі ще однієї команди з Тернополя — «Ниви» перебував і наш воротар Дмитро Андрієшин.

— Як будете доукомплектовувати команду у міжсезоння, зважаючи на ці втрати?

— Перш за все, акцент робимо на молодь. Переглядатимемо ряд футболістів з теробовлянської ДЮСШ. За регламентом, за нашу команду повинні грати два 17-річних місцевих вихованців. Крім цього, не припиняємо перегляд гравців з усієї Тернопільської області.

— Чи планує ваша команда проводити товариські ігри під час тренувальних зборів?

— Однозначно гратимемо. Зараз ряд наших гравців виступають у Тернопільській футзальній лізі. Після завершення цих змагань проведемо ряд спарингів. Уже є домовленість про спаринг 12 березня із футбольним клубом «Тернопіль».

— Які завдання стоять перед «Нивою» у наступному сезоні?

— Завдання у нас — максимальні. Хочемо захистити чемпіонський титул, а також Кубок області. Крім цього, перед нами стоїть завдання завоювати і Суперкубок області з футболу. Також ми будемо заявлятися до участі у розіграші Кубка України серед аматорських колективів.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Дебютував на чемпіонаті світу

• Тернопільський біатлоніст Дмитро Підручний 5 березня розпочав для себе чемпіонат світу з біатлону, що триває у Фінляндії.

У першій гонці чемпіонату Дмитро разом із трьома партнерами по команді провели змішану естафету. Наш земляк виступив на останньому, четвертому етапі. Втім, українська команда показала доволі посередній результат, фінішувавши на 11-му місці.

Нагадаємо, що триватиме чемпіонат світу до 15 березня. У збірній України також має шанс виступити тернополянка Анастасія Меркушина.

Зенченко отримала стипендію

• Призерка юнацьких літніх Олімпійських ігор у Китаї тернополянка Софія Зенченко та її наставники отримають стипендії від Національного олімпійського комітету.

Таке рішення було прийняте і затверджене під час засідання Виконавчого комітету НОК України. Програма розрахована на рік і набирає чинності із 1 березня поточного року. Її загальний бюджет становить 680 тисяч гривень.

Додамо, що Софія Зенченко виступає у ваговій категорії 63 кг.

Тернополяни — кращі в області

• Команда тернопільської спортшколи з футболу та інших ігрових видів спорту виборола першість на чемпіонаті області з футболу серед 13-14-річних юнаків.

За підсумками зональних змагань, учасниками яких стали 27 команд, до фіналу вийшли вісім команд.

До слова, друге місце також посіли тернополяни. А третє — між собою розіграли юнаки з Бережан та Борщова. Сильнішими були перші.

Підписали новачків

• Професійні клуби Тернополя — «Нива» та ФК «Тернопіль» оформили трудові угоди з новими футболістами.

«Нива» уклала довготривалий контракт із вихованцем тернопільського футболу 17-річним Ігорем Коханом. Він став першим новачком «Ниви» у цьому році.

А ФК «Тернопіль» поповнив свої лави півзахисником Ігорем Кушецьким з Івано-Франківська. Цей гравець став уже четвертим новобранцем команди Василя Івегеша у період міжсезоння.

Тернополяни готуються до турніру найсильніших боксерів

АНДРІЙ ТИХИЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHUY@20MINUT.UA

Троє боксерів спортклубів «Поєдинок» та «Шкіряна рукавичка» проходять тренувальні збори у складі збірної України.

Тренування наші земляки розпочали 26 лютого, а завершать збори 11 березня.

— Тренуємося у Коломиї, — каже один із тренерів Руслан Фірман. — Загалом виклики до збірної отримали наші Захар Степанов,

Ростислав Фірман та Ігор Будзінський. Після зборів у Рівному відбудеться турнір найсильніших боксерів, де визначаться володарі путівки на юнацький чемпіонат світу з боксу.

До слова, напередодні від'їзду на тренувальні збори, тернопільські боксери взяли участь у двох меморіальних турнірах, що пройшли у Рівному та Луцьку.

Так, у Рівному збірну Тернопілля представили восьмеро боксерів. Перше місце вибороли Роман Фір-

ман, Захар Степанов, Владислав Балик, Тарас Дурдела та Павло Гавриляк. А Юрій Ільїнов і Назар Кордупель на цих змаганнях стали третіми.

Усі восьмеро наших бійців повернулися з Луцька з медалями. «Золото» — в активі Романа Фірмана, Олександра Струмецького, Владислава Балика, Вадима Галайчука і Тараса Дурдели. А бронзові медалі додому привезли Максим Олійник, Олександр Ковбасюк та Юрій Ільїнов.

Усі спортсмени представляють фізкультурно-спортивне товариство «Спартак». Готували боксерів до змагань тренери Руслан Фірман, Роман Діткун та Іван Александрівський.

До речі, боксери і тренери висловлюють подяку Федерації боксу Тернопілля та її віце-президенту Євгену Степанову, а також віце-президенту клубу «Шкіряна рукавичка» Володимиру Бліхару за допомогу у поїздках на змагання і тренувальні збори.

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво "РІА"»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем. **Реклама** позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00. Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, а/с 110.

Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
E-mail: design@te.ria.ua
«RIA плюс» в Інтернеті: http://20minut.ua

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво "РІА"»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Директор: Юрій Штопка
Головний редактор: Світлана Чернецька, 0-98-836-92-47
Верстка: Юрій Карпук
Коректура: Ірина Чубата
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 0-97-879-96-11.
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірників. Зам. №151210

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції ТОВ «Медіа Дім РІА»: р/р 26006000416776 код ЄДРПОУ — 34377553 в ВАТ «Укрксімбанк», м. Тернопіль, МФО 302429, свід. про реєстр. плат. ПДВ № 100065551. Інд. податк. номер 343775502080.

Передплатний індекс

22196

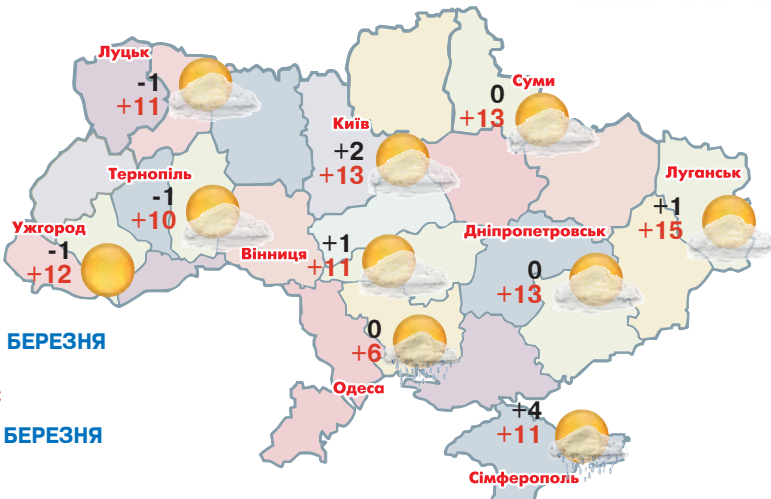

Чому ніхто не контролює зростання цін?

Про те, наскільки подорожчали продукти, куди дивиться Антимонопольний комітет і яка відповідальність передбачена за безпідставний стрибок цін, поговоримо під час чату у п'ятницю, 13 березня. Обговорення почнеться о 16.15.

Читайте у «RIA плюс» від 18 березня

Погода у Тернополі

СЕРЕДА, 11 БЕРЕЗНЯ

-1+1°C
+8+10°C

ЧЕТВЕР, 12 БЕРЕЗНЯ

0+2°C
+2+4°C

П'ЯТНИЦЯ, 13 БЕРЕЗНЯ

+1+3°C
+2+4°C

СУБОТА, 14 БЕРЕЗНЯ

+3+5°C
+4+6°C

НЕДІЛЯ, 15 БЕРЕЗНЯ

+3+5°C
+5+7°C

КРЕДИТ

м. Тернопіль, просп. С.Бандери, 8
тел. 098 82 00 748, 050 209 11 72

Міс RIA ФОТОКОНКУРС

miss.MoeMisto.ua

Учасниця конкурсу:
Стрільковська Христина
— 19 років —

Комунікабельна, весела, спортивна. Обожаю спортивний туризм, рок та класичну музику.

Партнер конкурсу:
ART

Фото зроблено у «Арт-Центрі», фотограф: Вілена Орловська і Павло Федчук, макіяж: Юлія Копчак, зачіска: Оксана Михалашин.

22 БЕРЕЗНЯ

ПК «Березіль» 16:00

Золотий ключик

Адреса по телефону: 098 820 34 20

Квитки в: ПК «БЕРЕЗІЛЬ», ЦУМІ (від. «Коліса») м-н «Коліса» на Київській, ТРЦ «Подолля» (від. «Вареники тут»)

ТАКСІ ШАНС

42-08-08 43-08-08 44-08-08

Таксі ШАНС замовляй - Газету RIA плюс читай!

Щосереди читайте свіжий примірник газети «RIA плюс» під час поїздки на таксі «Шанс»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРИЙОМ ВЕДЕ ЗНАМЕНІТА ВЛАДА

«У вас сталося лихо? Зловживає випивкою чоловік чи син? Вас залишив коханий? У вас повний хаос у справах чи проблеми в бізнесі? Хочете бути щасливими, успішними і багатими? Я допоможу вам розв'язати ваші проблеми. Якщо ви зневірилися у всьому, не втрачайте надію, я зможу вам допомогти. У моїх силах робити неможливе можливим!»

ВЛАДА чекає вас з 10-00 до 13-00
16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 березня
1, 2, 3, 4 квітня за адресою:
м. Тернопіль, вул. І. Франка, 5 (навпроти кінотеатру ім. І.Франка).
Можна придбати методичні посібники, амулети, фотографії.

Усі приїжджують і від'їжджують, а я з вами вже 11 років!

Гороскоп

ОВЕН
Вам вдасться втілити мрії та ідеї в реальність. Щоправда, можуть бути проблеми з мріями та ідеями. Доведеться перебудувати сформовану систему стосунків з оточуючими людьми.

ТЕЛЕЦЬ
Уникайте різких змін у всіх сферах діяльності. Пам'ятайте, що старий друг кращий нових двох. Ваші пропозиції схвально сприйме начальство. До вихідних знизьте темп роботи.

БЛИЗНЮКИ
Зп'якнення з труднощами додасть впевненості в собі і рішучості. На роботі знадобиться самовладання, щоб зберігати спокій. Можливе ускладнення взаємин із коханою людиною.

РАК
Успіх у справах проявиться повільно, але надовго. Вдалий час для покращення стосунків з начальством чи переходу на нову роботу. У п'ятницю не втручайтеся в чужі суперечки.

ЛЕВ
Будьте обережні щодо колег і друзів — вони можуть підвести або спровокувати на фінансовий ризик. Менше базикайте про те, що ще не сталося. У вихідні приділіть увагу родині.

ДІВА
Ви будете лізти зі шкіри, щоб догодити оточуючим, але вони пред'являть вам претензії. Везіння дозволить вам добитися мети і заслужити авторитет. Вихідні проведіть на самоті.

ТЕРЕЗИ
Щоб уникнути непорозуміння з колегами, стежте за своїми словами і тоном. Настав час для змін в особистому житті. Досягнете бажаного, якщо не будете занадто самовпевненим.

СКОРПІОН
Зважуйте кожне слово, не давайте нездійсненних обіцянок. Можна розраховувати на допомогу друзів. Доведеться багато працювати, зате зможете розраховувати на підвищення.

СТРІЛЕЦЬ
Ваші навички і досвід будуть корисні колегам. Успішно пройдуть ділові переговори, лекції та виступи. Зустріч із друзями плануєте на п'ятницю, а вихідні проведіть за містом.

КОЗЕРІГ
Цінуйте свій час, не витрачайте даремно. Корисно отримати нові знання: записатися на курси іноземної мови або в автошколу. Дотримуйтеся помірності у бажаннях.

ВОДОЛІЙ
Відчуєте прилив сил, підуть у минуле неприємності і втрати. Дивіться з оптимізмом на труднощі. Не упустіть шансу показати себе з кращого боку перед новим знайомим.

РИБИ
Тиждень буде складним і суперечливим, вас чекатимуть багато справ. У четвер можливе поліпшення матеріального становища. У суботу підуть у гості або запросіть когось до себе.

Пасажирські перевезення

ДЕШЕВШЕ ШВИДШЕ ніж потягом

Тернопіль - Санкт-Петербург
Тернопіль - Москва

Доставка пасажирів до місця призначення

+380 97 856 24 52 +7 905 217 0755
+380 97 563 05 99 +7 905 364 98 23